

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni świątecznych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

W miejscach	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W Austro-Węgrzech:	24 koron	12 koron	6 koron	2 kor. 70 h.
z jednorazową przesyłką poczt.	82 „	41 „	21 „	7 kor. 90 „
z dwurazową	88 „	44 „	22 „	8 kor. 50 h.
W Państwie Niemieckim	86 „	43 „	22 „	8 koron
W innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprawia się nadejść wprost do Administracji „N. Reformy” w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ulica Jagiellońska 19.

Telefon Redakcji i Administracji Nr 41. — Nr rach. poczt. Kaso oszczęd. 857.484

Rekonesansów nadsyłanych Redakcji nie zwraca.

We Lwowie sprzedawają numerów po 12 bl.: w Biurze dzienników A. Olaszewskiego, ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Pionka, ulica Karola Ludw. 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA

REFORMA

NUMER POPOŁUDNIOWY.

Prenumeratę przyjmują:

W miejscach: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa administracja „Nowej Reformy”. — Główna trafikarna w Rybku. — Agencja J. Hopsa i A. Salomonowej, ul. Szwajkarska 2. — Handel St. Karlińskiego, Bukieniec. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Kiera, ul. Karmelicki 18.

Komisję prenumerat i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biura: Janiaków: Ludwik Pionka, ul. Karola Ludwika 11, S. Sokolowski, Pasaz Hausmana 9. — W Przemyślu: Hesseles. — W Jarosławiu: A. Amster. — W Włodzisławiu: Hermann Goldschmid (sprzedawca pojedynczych numerów), i Wolleite 6. — M. Duke Nachf., Eisenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylej i Wrocławiu). — A. Oppelt. — R. Koss (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymburdze). — H. Schalek (Wolkele). — W Paryżu: Société Matielle de Publicité A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy” za opłatą od miejsca wiersza drobno pismem (petit) za pierwszy raz 30 h., za każdy następny raz po 10 h. — Kładzone po 60 h. od wiersza za każdy raz. — Słoty publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 h., następny po 10 h. od wiersza. — Kłopotliwizna do „N. Reformy” (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla samiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Konserwatywny projekt reformy wyborczej.

Już w wydaniu porannem przedstawiliśmy treść i główne punkta projektu sejmowej reformy wyborczej, opracowanej przez prawicę sejmową. Ponieważ projekt ten będzie przedmiotem obrad i kompromisów, przytoczamy go w dosłownym brzmieniu:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby opracował projekt reformy wyborczej, opartej na następujących zasadach:

I. Czynne prawo wyborcze w gminach wiejskich i miastach rozszerza się na wszystkich obywateli mających już do prawa wyborcze do Rady państwa, i wykonywane jest bezpośrednio.

II. Nowych wyborców wiejskich wciąga się do dotychczasowej kuryi gmin wiejskich.

III. Nowych wyborców miejskich wciąga się do dotychczasowych kuryi gmin miejskich, albo też tworzy się dla nich osobne kurye uzupełniające.

IV. Okręgi wyborcze gmin wiejskich dzielą się na: a) wydzielone, b) pozostałe czyli ogólne. Wydzielone okręgi tworzy się z gmin, w których mieszka stosunkowo większość Polaków „ex officio” do tych okręgów tych wszystkich wyborców obradk rzymsko-katolickiego, którzy żyją w okręgach ogólnych. Okręgi wydzielonych tworzy się około 15 we wszystkich częściach kraju.

V. Zarówno wydzielone jak i niewydzielone okręgi wyborcze dzieli się na dwa kolumny, z których każda wybiera jedną część posłów z tych kół. Pierwsze kolumny tworzy się z wyborców gminnych pierwszego gimnowego kolumny wyborczego, drugie kolumny z wyborców gminnych drugiego i trzeciego kolumny wyborczego, wraz z innymi wyborcami sejmowymi.

VI. W kuryi gmin wiejskich jako też w drugim kole okręgów wyborczych gmin wiejskich wprowadza się wielokrotność głosowania, idąc co najmniej do trzech głosów; w razie atoli wprowadzenia osobnej kuryi uzupełniającej w miastach, ma wielokrotność zastosowanie w tej nowej kuryi, nie ma zaś jej w wiejskiej dotychczasowej.

VII. Tworzy się pewną ilość nowych mandatów dla wielkiego przemysłu.

VIII. W razie dalszego powiększenia ogólnej ilości mandatów sejmowych, ma uleć dotychczasowy wymiar mandatów w każdej poszczególnej dawnej kuryi odpowiedniemu podwyższeniu w tym kierunku, aby dotychczasowy stosunek cyfrowy w każdej z tych kuryi do ogólnej liczby mandatów sejmowych pozostawał niezmienny.

IX. W razie, gdyby daty statystyczne wykazały, że dla zabezpieczenia narodowych interesów polskich we wschodniej części kraju stosowniejszym jest system wyborów proporcjonalnych, mają być urządzone wybory w całej kuryi gmin wiejskich w całym kraju na zasadzie pluralności. W takim razie odpada wykrasywanie okręgów polskich, tudzież odpada podział tej kuryi na dwa rodzaje kół wyborczych; natomiast wchodzi w całą tę kuryi zastosowanie wielokrotności głosów, jak wyżej podano.

O projekcie tym, w którym dopiero dokładnie rozpatrzeć się należy, nie wypowiadamy ostatecznego słowa. To tylko stwierdzamy, że nie zrywa on z podziałem kuryalnym, że zabezpiecza konserwatywizm iah stan posiadania, a co najważniejsze, wprowadza pluralne głosowanie, którego zwolennikami nie jesteśmy. Nadto nie powiedziano w tym projekcie, czy zaprowadza się tajne głosowanie w miejsce dotychczasowego, jawnego.

Zaledwie większością jednego głosu uchwalili wczoraj subkomitet komisji dla reformy wyborczej żądanie, aby ta komisja obradowała w permanenty. Jeżeli wogóle Sejm bierze na serio obowiązek uchwalenia w tej sesji reformy wyborczej, to jedynym środkiem, prowadzącym do celu, jest uznanie permanenty k-

misji dla reformy wyborczej. — Tak postąpił Sejm bukowiński i reforma wyborcza tylko temu ma tam do zawdzięczenia, że prawdopodobnie w tej sesji będzie uchwalona — gdyż, jak wiadomo, Sejm ten zwolony został na 15 b. m., celem przeprowadzenia obrad nad referatem nieustającej komisji dla reformy wyborczej.

Komisja wyborcza dla Sejmu naszego musi mieć wolny czas na przeprowadzenie studiów nad wszystkimi projektami wyborczymi, i musi mieć spokój, o który trudno podczas obrad sejmowych. Uznanie więc tej komisji za nieustającą, uważamy, zwłaszcza wobec bliskiego już odroczenia Sejmu, za pierwszy kardynalny warunek załatwienia w Sejmie tej tak doniosłej dla kraju sprawy.

Sytuacja w Grecji.

Po burzliwych zajściach i wypadkach w Grecji w sierpniu i wrześniu, nastąpiło w październiku pewne uspokojenie umysłów. Zwłaszcza stonków tamtejszych uważają to jednakże tylko za uspokojenie pozorne, a poniekąd nawet za złowrogą ciszę przed burzą.

Ostatnim aktem ruchu rewolucyjnego, wywołanego przez oficerów armii, było odbycie w dniu 27 września w Atenach na placu Marsowym obrad zgromadzenia ludowe, zwolane przez sprzyjające postulatami oficerskim organizacje ochowce. Na zgromadzeniu tem, w którym wzięło udział 60.000 ludzi, przyjęto cały reformowy program oficerów i uchwalono przekazać go parlamentowi do bezwzględnego wykonania.

Dla okazania, że także duchowieństwo sprzyja temu ruchowi, wystąpił archimandryta Papadras i pobłogosławił zgromadzenie krzyżem i ewangelią, odebrał od zebranych uroczystą przysięgę, iż nie spoczną, dopóki przez odpowiednie reformy ojczyzna nie będzie zabezpieczona od dalszych klęsk. W olbrzymim pochodzie ruszyli następnie tłumy te przed zamek królewski. Król przyjął wyśnawo do niego deputację i w dłuższej do niej przemowie z naciskiem wskazał, że przez cały czas swoich rządów przestrzegał wiernie przepisów konstytucji. Podziękowawszy deputacyi za szczególne naciski na to, iż na zgromadzeniu nie naruszono ustaw, król oświadczył dalej, że uważa za szacunek i posłuszeństwo dla konstytucji i ustaw za główny warunek pomyślenia kraju i narodu i zapewniał, że co do swej osoby podda się bez oporu wszelkim uchwałom parlamentu.

Za to nawskróś konstytucyjne oświadczenie, tłum zgłotował królowi owacy. Mniej dodatnie wrażenie wywołało ono natomiast wśród spiskowców oficerskich. Szczególny nacisk, z jakim król wskazał na konieczność posłuszeństwa dla ustaw — uważali oni za pewnego rodzaju napanowanie pod ich adresem. To też przywódcy „komitetu oficerskiego” nie tili swego niezadowolenia wobec prezidenta gabinetu Maourmichalisa, grozili nawet nową demonstracją, lecz odstąpili od niej na życzenie premiera ze względu na zebrać się mającą Izbę deputowanych.

Izba zebrała się w pierwszych dniach października, lecz dopiero po kilku dniach przystąpiła do wyboru prezydium. Pierwsze dni poświęcono na zorientowanie się wśród stonków partyjnych; te bowiem, jak się zdaje, wielkiej uległy zmianie. Gabinet Maourmichalisa opierał się dotychczas jedynie na własnym stronnictwie, które liczyło zaledwie dwudziestu kilku posłów na 177. Los gabinetu, a tem samem los postulatów oficerskich, zawisły był od stanowiska, jakie zajmie partya byłego premiera Theotokisa, która, licząc 110 członków, sama stanowiła

znaczna większość w Izbie. Jeszcze w końcu października zanosiło się na to, że o jej opór rozbił się zamierzona reformowa akcja gabinetu Maourmichalisa. Theotokis zapowiadał, że zwałczal będzie postulat oficerów, jako niewykonalne wobec ubóstwa kraju. Zdaje się atoli, że wojownicze jego usposobienie, nie podzielane zresztą przez króla, nie znalazło uznania u większości członków jego partji. Na posiedzenie, zwołane przed otwarciem Izby, przybyło tylko 18 członków partji, co do innych, krzątają wieści, że urządził secesję i przejdą do partji Maourmichalisa. Fakt, że onegdaj prezydentem Izby wybrano kandydata rządowego, członka partji Maourmichalisa, ministra sprawiedliwości, Romę, i to 119 głosami na 161, potwierdza, jak się zdaje, prawdziwość tych pogłoszek. Sytuacja mimo to nie jest wyjaśniona. Niewiadomo jeszcze, ilu członków partji Theotokisa poprze reformowe projekty rządu, odpowiadające zupełnie postulatami oficerów, nie wiadomo, jakie stanowisko zajmie partya Rallisa i czy wogóle projekty te znajdą większość w Izbie? Od tego zaś zależy rozwój dalszych wypadków i los dynastji.

Król oświadczył bowiem stanowczo i szczerze, że podda się postulatami oficerów, jeżeli przyjęte zostaną przez Izbę, a tem samem z rewolucyjnym zamianą się na konstytucyjno-legalne, że natomiast w razie, gdyby Izba odrzuciła je miała, a oficerowie z naruszeniem konstytucji ustanowić mieli dyktaturę wojskową, natychmiast ustąpi z tronu i wraz z całą rodziną opuści Grecję.

Koła parlamentarne wierzą tej zapowiedzi, a raczej groźbie królewskiej, większość posłów dobrze też zdaje sobie sprawę, że abdykacja dynastji pozbawiłaby Grecję poparcia mocarstw i byłaby początkiem groźnych wstrząśnień wewnętrznych oraz zupełnej ruiny finansowej. — Większość Izby byłaby też gotowa zaakceptować postulat oficerów, gdyby ich wykonanie było możliwe w dzisiejszej sytuacji. Skąd atoli król wzmnie potrzebne na ich realizowanie 80 milionów, czy podola dalszym ciężarom, jakie nałożą one na ludność? Partya Rallisa uważa też sprawę tę za tak ważną, iż domaga się dla jej załatwienia zwolnienia zgromadzenia narodowego. Rząd dla uzyskania na czasie i poznania opinii kraju najchętniej rozwiązałby Izbę, gdyby nie stała temu na przeszkodzie sprawa Kretensisa. Kretensicy grożą bowiem, że w razie nowych wyborów i oni wybiorą swoich posłów do Izby greckiej, i zaś rozpuściłaby na nowo uśmierzone co dopiero z takim trudem zatarg z Turcją. W pewnych kołach poselskich radzą, ażeby Izba dla zaspokojenia ambicji oficerów uchwałała ich postulat „pro forma”, lecz wykonanie ich oddożyła „ad calendas graecas”; oficerowie atoli zapowiadają, że takimi uchwałami formalnymi bynajmniej się nie zadowolą i grożą represalią nawet wobec parlamentu.

Sytuacja jest więc naprawdę groźna i łatwo być może, że po tej obecnej ciszy w Grecji gwałtowna zerwie się burza.

Polityczne niezadowolenie.

(Koresp. „Nowej Reformy”).

Wiedeń, 11 października.

Jednym z charakterystycznych znamion w austriackim życiu publicznem jest ogólne niezadowolenie. Nie mamy tu na myśli owego niezadowolenia, rzeczywistego uzasadnionego, ale to specyficznie austriackie niezadowolenie, objawiające się tylko w celu uspienia czujności i zmiany przedwika, aby nie obudził zadrzotki i nie wywołał zbyt wielkiej konkurencji. W tem objawieniu niezadowolenia leży system,

który znowu jest następstwem starego systemu austriackiego, polegającego na tem, aby żadnej potrzeby nie zaspakajano dobrowolnie, lecz tylko pod przymusem stonków, albo w zamian za jakąś specjalną wzajemną usługę polityczną. Spełnienie jakiegos długoletniego życzenia czy to kraju, czy narodu jakiegos, jest zawsze „koncesya”, która długi czas trzyma się w tajemnicy, a gdy to jest już niemożliwym, starają się uzyskaną zdobycz przedstawić jako nic nie znaczącą, aby nie wywołał niechęci innego kraju lub narodu, który chwilowo nic nie otrzymał.

Do tego systemu rządowego przynależą też z całą otwartością bar. Gautsch w znanej mowie w Izbie panów, w której przyznał wyprawdzie, że Polacy popierali rządu w Austrii, ale „nie uczynili tego przecież za darmo”, to znaczy, że za to rząd uczynił to, co bezwarunkowo jest jego obowiązkiem, spełnił kilka życzeń kraju, zbudował kilka kolei, albo zbudował kilka potoków górskich i t. p. Z tego oryginalnego a zgnębionego systemu wytworzył się jednak drugi system, owo wyżej charakteryzowane ciągle niezadowolenie, po części uzasadnione, po części zaś tylko objawiające się na zewnątrz, aby przeciwnika w błąd wprowadzić.

Szczególnie w stosunku Czechów do Niemców i na odwrót każda strona czuje się zobowiązana zawsze do niezadowolenia. Tak n. p. Czesi byli niezadowoleni, otrzymawszy rozporządzenia językowe hr. K. Badeniego i określili je jako minimum tego, czego żądają i czego do egzystencji narodowej potrzebują. Podług tej samej metody Niemcy, mający tyle przywilejów w państwie, są zawsze „niezadowoleni”, a teraz także występują w roli bardzo „pokrzywdzonych”, ponieważ zamiast niemieckiej „Staatsprache” w Austrii, rząd zgodził się tylko na ustawodawcze unormowanie języka niemieckiego, jako wyjątkowej „Landessprache” w czterech krajach koronnych monarchji.

„Neue Fr. Presse” ma jednak słusność, jeśli przy tej sposobności porównuje Niemców do zubożonego magnata, zapomina tylko, że magnat wyposażony przywilejami kosztem innych obywateli, stał się właśnie już anachronizmem i tak jak znikają magnaci z przywilejami politycznymi, tak też znikają muszą magnaci z przywilejami narodowymi. Dawniej i dziś jeszcze Niemcy należeli i należą do Austrii do uprzywilejowanych, ale ten stan zmienia się trwałe, a wreszcie całkiem zniknie pod przymusem stonków, wobec rosnącej siły i świadomości narodowej Słowian w Austrii. Sztuczne manewry polityczne nikogo nie zmąli i prawdziwego stanu rzeczy nie ukryją. Nie żyjemy więcej w wieku magnatów. Równa prawa polityczne i równe prawa narodowe dla wszystkich. Sz.

Nowoczesna inkwizycja.

Jeżeli rząd hiszpański z ogromnym nakładem obndy zali się jakoby prasa europejska przesadza, przedstawiając nadużycia reakcji w Hiszpanji, to wystarczy przytoczyć ostatnie dwa procesy, ażeby udowodnić, jak bardzo rzeczywistość przelęgła oskarżenia, podnoszone przeciwko rządowi hiszpańskiemu w dziennikach europejskich. Niedawny proces i rozstrzelanie Garcii, tudzież wyrok skazujący na śmierć Ferrera, pętnują aż nadto nową inkwizycję w Hiszpanji.

Dnia 4 b. m. w rowie cytadeli w Montjuel został rozstrzelany na mocy wyroku sądu wojennego Ramon Clemente Garcia, nowa oflara nowoczesnej inkwizycji hiszpańskiej. Garcia był zupełnie niewinny, nie walczył ani przeciw wojsku, ani przeciwko polityce, wogóle nie popełnił żadnego czynu karygodnego. Ten młody, mławy chłopak, który jako roznosićel węgla zarabiał pracując na bardzo skromnie utrzymanie, wcale się nie troszczył o pok-

litykę, nie należał do żadnego stronnictwa, a nawet nie był członkiem żadnej organizacji robotniczej. Akt oskarżenia twierdził, że Garcia przynosił kamienie na barykadę. Ten czyn nie wystarczył jako metwy wyroku śmierci, nawet gdyby polegał na prawdziwie, a świadkowie bezstronnie wcale nie udowodnili, jakoby Garcia nosił owe kamienie.

Ale akt oskarżenia zdobył się na lamy zarzut, a mianowicie, że Garcia tańczył z trupem zakonny. Jak wiadomo, tłum w Barcelonie, zdobywszy kilka klasztorów żeńskich, otworzył trumny w grobowcach, ażeby się przekonać, czy leżące w nich osoby zmarły śmiercią naturalną. Wyciągnięto natomiast zwłoki i szkielety na ulicę i pokazywano tłumowi dziwnie kajdany na rękach i nogach trupów. Wtedy Garcia miał porwać jeden ze szkieletów i skakał z nim przez chwałę po ulicy. Czyn bez wątpienia wstrętnie brutalny, zasługujący na przykłądną karę, ale nie na śmierć. I znowu pod warunkiem, że zostałyby udowodnione.

Jakże było w tym wypadku z Garcją? Jeden tylko świadek zeznał przeciwko niemu pod przysięgą, a tym jedynym świadkiem, którego zeznania spowodowały śmierć obwinionego, był inspektor policyi. Gdyby przynajmniej ten świadek był wogóle na miejscu czynu. Ale ów inspektor zeznał to, co słytał od innych ludzi, których sąd wcale nie przesłuchał, gdyż inspektor ich nazwisk nie wymienił, powołując się na tajemnicę urzędową. Mieszkańcy ulicy, na której miał wydarzyć się fakt zarzuceny Garcji, ogłosili się dobrowolnie do sądu i oświadczyli, że nie podobnego nie widzieli, nie to jednakże nie skutkowało. Równie bez skutku pozostała prośba jego matki do króla o ulaskawienie. Król każdego roku w wielki piątek ulaskawia pospolitych morderców, jednakże Garcia musiał zginić, wysłuchawszy ostatniej prośby w stanie przynajmniej.

Równie potwornym był proces przeciwko rewolucyjności Ferrera, znanemu założycielowi niezawisłych szkół, które były solą w oku duchowieństwa, zwłaszcza zakonnego. Ferrer został wtrącony do więzienia w Barcelonie, a sędzią sądu wojennego, a krewni jego i przyjaciele, pomiędzy nimi brat jego José Ferrer i przyjacielika Soledad Villafranca zostali interwieni w mieszkaniu Ferrera. Zdarzało się, że wszystkie te osoby zostaną przesłuchane w śledztwie przeciwko Ferrerowi. Onś same upominały się o to, ale sędzią śledczy odmówił, oświadczyając, że śledztwo zostało ukończone. Nie przesłuchano ich również podczas rozprawy sądowej.

Akt oskarżenia zarzucił Ferrerowi, że znalazłono u niego papiery wskazujące, że Ferrer używał plan zarządzenia w Hiszpanji rządów republikańskich, że utrzymywał stosunki z anarchistami, że wogóle był wrogiem istniejącego porządku. W toku procesu pewien podpułkownik gwardji obywatelskiej, tudzież dyrektor policyi zeznał, jakoby Ferrer był czynnym anarchystą i popierał ruch rewolucyjny. Były to ogólnikowe zarzuty, odnoszące się do przekonania, a nie do faktów. W szeregu konkretnych faktów, świadkowie niektórzy twierdzili, że Ferrer wezwał burmistrza Premil, ażeby obwołał republikę, że dostał „receptę na proch”, że pisał rewolucyjne odezwy i t. p.

Ferrer już w śledztwie zbili wszystkie te zarzuty. — Podczas ruchu rewolucyjnego w Barcelonie znajdował się Ferrer w swojej posiadłości w Montjuel i nie wysłał żadnych rozkazów do Bremil za pomocą posłańców, co stwierdził mer w miejscowości Montgat. Później przebywał Ferrer u pewnej rodziny, której nazwiska oczywiście nie wymienił, nie chcąc jej narazić na zemstę rządu. Jeden ze świadków, niejaki Hugart, oświadczył, że w czasie rewolucji Ferrer za duszę ruchu rewolucyjnego, ale przekonanie to, czy są opiera na zeznaniach w Baraspostrzeżeniach, ale na opini jowiszowej w Barcelonie celony. Od wiosna lipca awigłozno w Barcelonie i w Katalonii przeszło 3.000 osób. Wszystkie były i w Katalonii i w prowincjach, a Ferrer i wszystkie odpowiedziały, że nie otrzymywały od niego żadnych

EDMUND LIBAŃSKI.

Z postępów wiedzy i techniki.

Poznanie przyrody. Tajemnica kapłanów egipskich. Kamień filozoficzny i eliksir życia. Fabrykanci złota. Wiedza nowoczesna.

Niewygarska żąda ducha wiedzy człowieka na drogi niestannych badań, odsłaniających mu w ciągu wiekowych walk część splotu przyczyn i skutków w nieprzerwanym łańcuchu zjawisk. Poznanie przyrody, śledzenie objawów jej sił, szukanie przyczyn dających klucz do wyjaśnienia jej zjawisk, oto fundament, na którym wyrósł potężny gmach cudów nowoczesnej techniki i utrwalido się pelniejsze współżycie ludzkości. Lat temu 4000 kapłan egipski zdradził tę tajemnicę zdanemu wiedzy młodzianowi Grecji, który wszedł na nowicyat do świątyni.

Młodzian grecki Dyagoras z Melos, pytał: „Jaka jest właściwie tajemnica waszych misteryj?”

Kapłan egipski rzekł: „Posłuchaj! Tajemnica nasza jest znajomość tajemnicy natury. Mamy dwie nauki: jedną dla ciemnego ludu, drugą dla świątynnych medców. Wiedza podnosi człowieka, oswobadza go od bojaźni i innych ludzkich słabostek, a zbliża do bóstwa.

Na to odpowiedział Dyagoras: „Nie sądzę, żeby był medcym, przyjacielem ludzi ten, kto odkrywszy użyteczną prawdę, nie

pozwała z niej korzystać swoim bliźnim. Prawda powinna być dla wszystkich zrozumiała, skoro ma ich czynić lepszymi. Ukrywać przed nimi prawdę, jest to ukrywać światło i pozostawiać ich w ciemności.”

Ileż to minęło wieków, a tajemnica ta pozostawała tajemnicą; ukrywano prawdę i ukrywają ją przed ludźmi po dziś dzień.

Kopernik rozzerwał jedną z najsłabszych części palących zagadnień o krańcu światów, usilną pracą ducha następujących pokoleń wychylał się poczęły z mistycznych mgieł promienie poznawalne prawdy przyrody... Najdawniejsze poznanie i wyzyskanie sił przyrody znajdujemy u kapłanów starożytności, a wiedza ich tajemna przeszła następnie w czasie wojen zaborczych do Arabów.

Arabowie posiadali już znaczne wiadomości z dziedziny chemii, medycyny i astronomii, o parte jednak na mistycyzmie azyatyckim. Wiedza ich była złączona z wiarą w wpływ planet i gwiazd (astrologia) w zle i dobre duchy (biała i czarna magia), w czary, amulety i talizmany, dalej z fantastycznymi pojęciami o rodowódzie metali (alchemii) i dominującym znaczeniu złota. Złoto miało być podstawą do przgotowania eliksiru życia, kamienia filozoficznego, dającego szczęście, bogactwo i t. p.

Już w VIII w. po Chr. nagromadziło się mnóstwo niespodziewanych faktów, których nie umiano sobie wytłomaczyć, a które wywierały ogromne wrażenie. Były to zjawiska, które dziś chemikowi i fizykowi są doskonale znane. — Szczelnie zamknięte naczynia, wystawiane na ogień, bywały nagle przez niewidzialne siły rozszczepiane, nieuchwytnie pary złączały się na ciata stałe, z bezbarwnych cieczy tworzyły się

w dziwny sposób kolorowe osady, bez przyczyny wybuchaly raptem płomienie z ciał i zdziały się przerażające eksplozje.

Tyle niespodziewanych, niewytłomaczalnych zjawisk usprawiedliwiło nazwę wiedzy tajemnej, magii czarnej (pod wpływem złych duchów) i białej (pod wpływem dobrych duchów). Siedm podówczas znanych planet (Słońce, Księżyc, Mars, Merkur, Jowisz, Wenus, Saturn) miało wpływ na sprawy ziemskie i oddziaływało na metale, których również znano siedm (złoto, srebro, żelazo, miedź, cyna, ołów, rtęć). Złoto poświęcone było słońcu, srebro księżycowi, żelazo Marsowi i t. d. Siedm dni tygodnia poświęcono planetom astrologii. Złoto było tem między metalami, czem jest człowiek zdrowy wśród chorych, mosiądź był chorem złotem, rtęć chorem srebrem i t. d.

Cóż to znaczy dla przyrody — tak rozumowo tysiąc lat, aby metal bezwartościowy przekształcił się na szlachetny. Pod wpływem ciepła dojrzewają owoce, ogień więc, odpowiednio użyty, przyspieszy więc przemianę podłego kruszcza, przypuścmy n. p. ołowiu na złoto. — Trzeba wiedzieć, jakie dodatki mają być stopione, znać odpowiednie gusła i zaklęcia, a zdobędzie się tajemnicę tynktury złota, a w tym jego preparacie odnajdzie eliksir życia, dający szczęście i wieczną młodość.

Idea sztucznej fabrykacji złota opanowała najdosłusznie umysły. Wieki trwania tych usiłowań nazwano okresem alchemii i jakkolwiek okres ten skryły dawno pomroki przeszłości, nie brak fantastów, którzy jeszcze po dziś dzień pracują nad średnio-wiecznymi problemami. Na czele zwolenników sztuki robienia złota, stał cesarz Rudolf II, który na dworze swym miał

alchemików najrozmaitszych narodowości, a także alchemika Polaka, Michała Sedziwoja.

Król angielski Henryk VI wzywał dekretami siłami oddali się tajemnej sztuce, przy pomocy której można by było zapłacić dług państwa.

Zwłaszcza księży — dodawał król — powinni starać się o wynalezienie kamienia filozoficznego, ponieważ umieją przemieniać chleb i wino w Ciało i Krew Pańską, więc z pomocą Bożą uda im się z pewnością przemienić zwykłe metale na złoto.

Złoto, ośniewające szatańskim blaskiem, opętało oczy i żądze słynnych władców i narodów starożytnego świata; na myśl zdobycia złota burzyły się namiętności ludzkie, bo za złoto wszystko na padole ziemskim... dostępne.

Przypomnijmy Helladę, natchniony kraj piękna i sztuki.

O brzeg biją szmaragdowe wody rozkoźnego morza, rozpryskana w słońcu fala cajuje ład bogów, a ponad wspaniałe kolumny i kapitele ateńskiej Akropolis bije w niebo słynny cud Fidyasza, posąg promiennej Athene.

Chiton jej, to część skarbu państwa, a na złotym helmie, ocinającym przednie piękne oblicze bogini, pali się w blaskach słońca tajemniczy Sinks, jako symbol misteryum egipskiej krainy, jako misteryum całej wschodniej kultury, z okrutnymi władcami, którzy szli przez świat, niby półbogowie, półdzicy, posród szczęku oręza i potoków krwi a nędzy i cierpień milionów.

I wspomnienia. Nadeszły czasy inne — na ementaryszku pokoleń, o dziwnych szatach i mistycznych obłąkach, wyrósł nowy wielki świat pracy, w którym przewodzą duchy odmienne i zakwitają nowe żywotne ideały ludzkości.

Wiedza i technika stały się władcami, przemysł i handel stały się miarą zwycięstwa wytrwałej pracy ostatnich pokoleń, a huk setek tysięcy machin głosi o materialnej potędze nowego ducha czasu.

„Nie siła fizyczna, ale siła duchowa” człowieka, dostojność pracy demokratyzowała nowoczesne społeczeństwa, przekształca dalej formy społeczne i ciska w grzyby przetrzaskane tradycje „młośnościwie panujących” i „pokornie poddaonych” o moźnych cieniach i krzywdzonych ubogich rzekomo... z woli bożej.

Wiedza i technika, które dały ludzkości jakby setki tysięcy nowych ramion, odsłoniły zarazem dostojność duszy ludzkiej, a poznanie prawd w dwójnasób i trójnasób spotęgowało życie jednostki.

Wybił się musi na pierwszy plan hasło „wiedzy dla wszystkich”, wiedzy nie tylko dla przywilejowanych, ale wiedzy i światła dla tych niskich chat, dla tych dusz, zgnębionych w ciężkiej trosce o byt, światła dla Indu „granitowej reformy dzisiejszej nauki w szkołach” Indonezyi, reformy dzisiejszego systemu wychowania ludu w powijakach ciemnoty...

Dając wiedzę i prawdę wszystkim obywatelom narodu, dajemy wszystkim możność jak najszerszego użytkowania swych sił i demokratyzujemy społeczeństwo w duchu najszybciej najlepszych ideałów naszych wieszczów...

rozkażdy, gdyż go nie znają. Jeden tylko odpowiedział: „Zdaje mi się, że Ferrer jest człowiekiem politycznym”. Ferrer w obronie swojej, wykazywał bezczajność zarzutów co do konkretnych faktów, oświadczył, że zajmował się tylko sprawami wychowania i szkół. Oskarżenia, podniesione przeciwko sobie, niezaprzętno jako dzieło wrogów, którzy, zniszczywszy jego szkoły, pragną obecnie zniszczyć jego księgi i nakładów.

Jak widzieliśmy, materiał dowodowy był bardzo nudy i wystarczył mógł do zawyrobowania jakiejś łagodnej kary — tymczasem sąd wojenny skazał Ferrera na karę śmierci i konfiskatę majątku, celem odszkodowania ofiar rewolucji. Po tych dwóch wyrokach rząd hiszpański nie będzie już chyba żalić się na prasę europejską i w ocenianiu stosunków hiszpańskich.

Z procesu Kestranka.

W procesie, który się toczy w Pradze przeciwko Kestrankowi, dyrektorowi towarzystwa „Prager Eisenindustrie-Gesellschaft”, oskarżonemu o obrazę czci przez czeskiego posła Brdlika, oskarżony wypowiedział długą obronę, w której podniósł ciężkie zarzuty przeciwko posłom w ogóle.

„Sprawa posła Brdlika — mówi Kestranc — nie jest wcale odoobojną, przeciwnie należy do typowych. Powszechnie utyskają na to, że postawo wywierają wpływ na administrację państwową, że interweniują na korzyść swoich wyborców, których głosy są im potrzebne, na korzyść znajomych i krewnych, ubiegających się o posady, a wreszcie na swoją własną materialną korzyść. Słowem, rozbrzmiewają powszechne skargi na to, co nazywa się polityczną korpucją. Nadzycia wybrały tak dalece, że administracja państwowa żyje pod ich cieniem. Proszę zapytać prezydialistów i referentów w ministerstwach, a wtedy panowie dowiedzą się, podobnie jak ja, że często z krzywdą rzeczowych spraw administracyjnych całą pracę biur ministerjalnych poświęcają posłom, zwłaszcza podczas obrad parlamentu.

„Już Izba panów, nie budująca z pewnością radykalizmowi, wystąpiła przeciwko nadużyciom wpływu na rząd przez posłów. Na posiedzeniu Izby panów z dnia 29 grudnia 1908 r. oświadczył dr Russ, że nie można statystycznie stwierdzić, na ilu aktach ministerjalnych znajdują się nazwiska posłów i jakie przeciętnie powstaje w ministerstwach z powodu tysięcy interpelacji. Odtąd wywody dra Russa mogą uzupełnić statystyka, stwierdzająca tutaj, że w samem ministerstwie handlu w ciągu jednego półroczia należono przeszło 1.000 interwencji poselskich.

„Dr Russ powiedział dalej, że od starożytności do kancelisty, od rady skarbu aż do egzektora podatkowego, od zarządcy poczty aż do listonosza — każda posada bywa nadawana pod wpływem parlamentu, że często zdarzały się wypadki, iż ubiegający się o posadę w razie obawy przed odmową odpowiedzią pierwszej instancji, żądali, ażeby to jak najprędzej się stało, gdyż oni posiadają protekcję posłów wobec wyższych instancji. Jak daleko zaszliśmy w tym kierunku, wykazują ogłoszenia w dziennikach, że ten lub ów urzędnik państwowy poszukiwany protekcją za odpowiednim wynagrodzeniem i prosi o odpowiedź pod hasłem „dziecie protekcji”.

Wywody Kestranka, zwłaszcza w tej części, w której on występuje z własnymi oskarżeniami, nie powołując się na członka Izby panów, dra Russa, powinny odezwać się głosem echem potępienia. Tego rodzaju zarzuty nie powinny pozostać bez odpowiedzi.

Telegramy „N. Ref.”

Praga, 12 października.

Na wczorajszej rozprawie przeciw Kestrankowi zjawił się w charakterze świadka, były minister handlu Fiedler. Zawiadomił on przewodniczącego, że otrzymał od cesarza upoważnienie do złożenia zadanego świadectwa.

Kestranc domagał się odczytania mowy, wygłoszonej przez dra Głabińskiego w parlamencie, a wręczonej przeciw kartelowi żelaznemu, a nadto interpelacji obecnego ministra handlu Weisskirchnera, wniesionej w Sejmie dolno-austriackim, również skierowanej przeciw kartelowi. Odczytanie tych dwóch enuncyacji miało służyć Kestrankowi za potwierdzenie podniesionych przez niego w sali sądowej zarzutów.

Wiedeń, 12 października.

Niektóre dzienniki, omawiając wczorajszą rozprawę Kestranka, który twierdził, że zarzuty podniesione przeciw Brdlikowi, nie są odoobojne i że szczególnie w biurze taryfowym można się przekonać o nadużyciu mandatów przez posłów, żądają postawienia Kestranka przed komisją parlamentarną i wdrożenia śledztwa parlamentarnego, dla sprawdzenia tych zarzutów.

Kronika.

Kraków, 12 października.

Uroczyste posiedzenie Rady miasta, poświęcone jubileuszowi Juliusza Słowackiego odbędzie się w sobotę dnia 16 b. m. w południe.

Jubileusz Muzeum Narodowego, od którego dzień nas już tylko tydzień czasu, budzi coraz większe zainteresowanie w najszerszych kręgach społeczeństwa. Wskutek rozestanych zaproszeń zgłosił swój udział w uroczystości bardzo wiele delegacji, ciał naukowych, oraz instytucji i organizacji artystyczno-kulturalnych. Wśród delegatów znajdują się reprezentanci Lwowa i Warszawy, a zapewne i osób z Poznania nie zabraknie. Spodziewany jest również przyjazd rodzin dobrodziejów Muzeum oraz żyjących przyjaciół i protektorów instytucji, których komitet odroczeni pismami do wzięcia udziału w uroczystościach zaprosił.

W teatrze ludowym daną dziś będzie tragedia Słowackiego „Mazepa”. Będzie to bezpłatne przedstawienie, urządzone staraniem komitetu jubileuszowego Juliusza Słowackiego dla młodzieży rękodzielniczej. Słowo wstępne wygłosi prof. Stefan Morawiecki. W plątek odbędzie się drugie bezpłatne przedstawienie. Będzie to „Wieczór żywego słowa i pieśni”, poświęcony Słowackiemu. Na program złożą się nadto: Kantata jubileuszowa Gałła do słów Bosowski, deklamacje i sola śpiewaki, seria obrazów świetlnych, ilustrujących życie i dzieła Słowackiego, tudzież jeden kł z „Kordyana” (scena w podziemiach).

Jutro gra teatr „Popychadło”, we czwartek „Krawiakiów i górali”, w sobotę Słowackiego „Mind. we”. W przygotowaniu — operetka „Szttygar”.
Z Towarzystwa lekarskiego. Posiedzenie Towarzystwa lekarskiego krakowskiego odbędzie się we środę 13 b. m. (a nie 31, jak przez pomyłkę wydrukowano w „Przeglądzie lekarskim”) o godz. 6. wieczór w domu Towarzystwa (Radziwiłłowska 4.). Na porządku dziennym odczyt dra Janiszewskiego o czyszczeniu miasta ze stanowiska higieny publicznej.

Książnica publiczna, która dotychczas mieściła się przy zarządzie głównym Towarzystwa Szkoły ludowej, obejmuje z dniem 16 b. m. krakowski Związek okręgowy tego Towarzystwa. Równocześnie zostanie książnica przeniesiona do nowego lokalu przy ulicy Floryańskiej, l. 32, i p. Godziny wydawania książek pozostają te same, a mianowicie w dni powszednie od 10—12 w południe i od 4 do 8 po południu, w niedziele i święta od 11:30 do 1 po południu. Warunki przedpłaty za wypożyczenie książek są następujące: 3 h. za dzieło na dobę, albo 80 h. miesięcznie, bez względu na ilość dzieł wypożyczonych jedno po drugim. Książnica publiczna składa się z 12 tysięcy dzieł treści literackiej i naukowej, polskich i obcych. Co roku przybiera przeciętnie 1000 tomów najnowszych wydawnictw. Książnica posiada dzieła dla dorosłych, młodzieży i dzieci, wybrane najdosłowniejsze i najtroskliwiejsze. Jako instytucja, przeznaczona wyłącznie dla mieszkańców Krakowa, niema zupełnie wydawnictw ludowych, a doborom dzieł, może konkurować ze wszystkimi wypożyczalniami typu miejskiego. Najlepszym uznaniem dla tej instytucji oświatowej, jest ta okoliczność, że gdy w całym roku 1908 wypożyczono 51.766 książek, to w roku bieżącym, już w sierpniu przekroczono tę cyfrę, a z końcem roku dojdzie się z pewnością do 80 tysięcy.

Książnica T. S. L. uszuwa choć w części brak wielkiej biblioteki publicznej w Krakowie. Przyszłość powinna ją w taką instytucję zamienić. — Gdy miarodajne czynniki zaprzęgą stworzyć w naszym mieście publiczną bezpłatną książnicę, wtedy książnica T. S. L. jako instytucja nieobliczona na zyski, odstąpi cały swój pracowicie zebrany dorobek dla dobra ogólnego. Nim jednak to nastąpi, potrzeba kałużnicy T. S. L. poparcia obywatelstwa krakowskiego.

Wycieczka turecka. Z poważniejszej strony pisać nam z miasta: Dnia 17 b. m. wyjechała z Saloniki grono inteligentów tureckich, celem zwiedzania Gracu, Pesztu, Wiednia, Berna, Pragi. O zwiedzaniu Krakowa i w ogóle kraju naszego przez tę wycieczkę, nie nie słychać. Czy wymienione miasta zaprosiły gości tureckich, czy też powyższy plan podróży został złożony przez kierowników wycieczki, nie wiemy — ale sądzę, że należałoby postarać się, ażeby goście tak poważni, grodu naszego nie omiłą. Ani naród, ani rząd turecki nigdy nam się nie sprzeniewierzył podczas naszej niewoli. Porta jedynie nie podpisała aktu zrioboru Polski, ona podniosła na konferencji przed wojną krymską sprawę niepodległości naszej ojczyzny, na wszystkim wychodząc naszym dawała gościnę, ona wystawiła dwa paki polskie. Porta, mimo energicznego domagania się Rosji, nie wydała pięciu przywódców emigracji polskiej, między nimi generała Bema i Michała Czajkowskiego. Turcy dawali Polakom nie tylko gościnę ale i godności. W armii tureckiej zajmowali stanowiska generałów Bem, Chranzowski, Iliński, Michał i Władysław Czajkowsy, Borzęcki, Freund, Kościelski, a wśród adiutantów sultana znajdowali się Lisiewicz, Kowalek, Fonstein. W Konstantynopolu miał ks. Adam Czartoryski agencję dyplomatyczną, tam działał Witold i Władysław Czartoryscy. Niedawno uczono w stolicy tureckiej pamiłk Adama Mickiewicza przez wmurowanie tablicy pamiątkowej w ścianę domu, w którym umarł nasz wielki wieszcz.

Od lat przeszło 100 istnieją pomędzy nami a społeczeństwem tureckim niezamienne stosunki. Sprzeniewierzałi nam się przyjaciele na Zachodzie, ale na Bosforze znajdowaliśmy zawsze gościnę i opiekę. Wobec tego sądzę, że należałoby postarać się o to, ażeby goście turecy znaleźli się także w Krakowie. Jak to uczynić, niechaj rozstrzygną powołane do tego osoby i czynnik, ale że to trzeba uczynić, nie ulega wątpliwości. A gdyby już obecni goście tureckich w Krakowie była wprost niemożliwą, to należałoby ich bodaj w Wiedniu powitać.

Sala sądu karnego w Krakowie jest tak marnie urządzona, że spełnianie w niej obowiązków jest prawdziwym poświęceniem. Dato się ona we znaki już dobrze dziennikarzom (niejednokrotnie o tem pisaliśmy), odczuwają jej braki sędziowie a dziś wywołała nawet powien epizod. Oto na rozprawie, przed przystąpieniem do losowania zabrał gośdź sędzia przysięgły radca miejski p. Miedniak i wskazał na nieznośne stosunki, jakie znośić przychodzi w tej sali. Brak wentylacji, zaduch straszny, tak złe oświetlenie gazowe, że z trudnością tylko coś odczytać można, najmarniejsze ustępy i t. d., składają się na całość nie do zniesienia. P. Miedniak, upoważniony przez resztę sędziów przysięgłych, zapowiedział, że w tych warunkach sędziowie przysięgli pod żadnym warunkiem obowiązku swych przykładnie spełniać nie będą, umęczeni do żywego rozprawa wczorajsza, która trwała do godziny 9 i pół wieczór.

Przewodniczący rozprawy radca Ferenz, przyjął te wywody do wiadomości i oświadczył, że komunikuje je prezydium sądu karnego.

Kradzież na poczcie. W dalszym ciągu wczorajszej rozprawy przed ławą sędziów przysięgłych przeciw Antoniemu Czaczce, podurzędnikowi pocztowemu, oskarżonemu o zbrodnię nadużycia władzy urzędowej i przekroczenie kradzieży, po przesłuchaniu szeregu świadków, trybunał przedstawił sędziom przysięgłym kilka pytań głównych i dodatkowych odnośnie do poszczególnych punktów oskarżenia. Na podstawie werdyktu przysięgłych, który wszystkie pytania z wyjątkiem jednego (8 głosów tak, 4 nie), odrzucił, trybunał wydał wyrok skazujący oskarżonego Czaczkę na 3 miesiące więzienia, obostrzonego postem. Oskarżony wyrok przyjął.

Z kraju.

Chranzów, 10 października. (Teatr p. Piłarskiego. Pożar. Z kroniki wypadków). Nadzwyczajne powołenie, z jakim spotkał się w mieście naszym teatr p. Piłarskiego, skłonił dyrekcję do przedłużenia swojego pobytu w Chranzowie. W dalszym szeregu przedstawień pomiędzy innymi odegrano przy przepelnionej sali „Maryę Stuart”. Nadzwyczaj staranna gra artystów wywołała w audytorium żywe uznanie.

W sobotę wieczór w czasie przedstawienia sztuki

„Intryga i miłość”, sala Sokoła, gdzie się odbywają przedstawienia, była widownią znacznej awantury, wywołanej zachowaniem się kilkunastu młodych żydów, którzy mimo kilkakrotnych uwag ze strony publiczności, nie chcieli zdjąć kapeluszy z głowy. Skutkiem tego przyszło do escaj, której kres położyła policja, usuwając z sali osobników nie umiających odpowiednio zachować w publicznem miejscu. Usunęli z sali sprowadzili sobie w sukces przeszło 100 wyrostków, chcąc zrewanżować się za wydalenie z sali. Interwencja policji przeszkodziła dalszemu zajściom.

W ubiegły czwartek w Libiązu Wielkim na przysiółku Kosówkii sponęły domy z zabudowaniami gospodarskimi Władysława Matysika i Jana Latki. Przyczyna pożaru nieznana. Szkoda wynosi 15.000 K. Zabudowania w małej części były ubezpieczone.

Cyklista, który swojego czasu zabił się w czasie upadku z roweru pod wsią Regulice w powiecie chrzanowskim, rozpoznany został jako robotnik ze Spytkowej w powiecie wadowickim, Piotr Szymocha. Zwłoki pochowano na cmentarzu w Chranzowie.

Dnia 13 lipca b. r. zaszedł w Kościelecu, wsi tuż pod Chranzowem, wypadek tajemniczego zniknięcia 8-letniego chłopaka Franciszka Mikłaka, który nad potokiem Checho past konia. Wieczór owego dnia kłasiłony przez małego Mikłaka, wrócił sam do domu, towarzysząc zaś zabawy z pastwiska nie byli w stanie określić, co się stało z Frankiem. Rozpoczęto tedy poszukiwania na przeszerzeni w dół potoku, czy przypadkiem Frank nie atonął, jakkolwiek bardzo płytki stan wody zdawał się wykluczać to ewentualność. Po bezskutecznych poszukiwaniach w sobotę nagle wymuiliła woda pod Kościelecu z dna potoku zwłoki chłopaka. Jak stwierdzono, Mikłak w białym potoku przymulony został piaskiem tak, że stał się zupełnie niewidocznym. Teraz w czasie deszczu wyższy stan wody splukał mu i odstąpił zwłoki chłopaka.

Maków, 10 października. (Zobranie w sprawie hafiarskiej. Ze szkoły hafiarskiej). Wczoraj w Makowie, pod przewodnictwem rady dworu A. Nawratła, nadinspektora przemysłowego i członka krajowej komisji przemysłowej, odbyło się w lokalu krajowej szkoły hafiarskiej posiedzenie, mające na celu omówienie wszelkich spraw dotyczących kwestyi rozwoju handlowego, odnośnie i wyłącznie do przemysłu hafiarskiego makowskiego. W agromadzeniu tem, oprócz zarządu krajowej szkoły hafiarskiej, jak również, oprócz zawodowych hafiarek i osób interesujących się rozwojem krajowego przemysłu, współuczestniczyli także członkowie dyrekcji miejscowego handlowo-przemysłowego związku hafiarskiego.

Najpierw roztrząsaną była kwestya, czy i o ile sprzedaż szynkowych hafiarskich wyrobów, bezpośrednio przez zarząd szkoły prowadzona, może przedstawiać konkurencję handlową dla produkcji hafiarskiej, pochodzącej z innych pracowni, czy to prywatnych, czy związkowych, a to ze względu na okoliczność, że wszelkie szkoły fachowe krajowe są w możności wyroby swoe sprzedawać znacznie taniej, niżby to mogło się odbywać w innych pracowniach i warsztatach. Następnie omawiano konieczność zaprowadzenia zmian i ulepszeń w istniejącem w Makowie już od r. 1902 stowarzyszeniu handlowo-przemysłowem, t. j. w Związku zjednoczonych hafiarek. Sędzia Jura, jako nowo wybrany prezes tego stowarzyszenia, wystąpił z bardzo ostrą a zarazem słuszną krytyką stosunków, jakie w ciągu ubiegłych lat trzech wytworzyły się w pracowni tego stowarzyszenia, a spowodowały one opieszałość i niedbałość osób należących do ówczesnej rady nadzerczej, poczem wraz z ks. wikarym Stojanowskim, członkiem terniejszej rady nadzerczej, przedstawił kilka wniosków i projektów, wedlug których w tem stowarzyszeniu mają być wkrótce przeprowadzone radykalne zmiany, odnośnie do kwestyi administracyjnej i handlowej, jak również pod względem gospodarki w pracowni związkowej, która w ciągu ubiegłego trzeciecia nie podlegała żadnej kontroli.

Po ukończeniu obrad i dyskusyi w kwestyach, mających wyłącznie na celu handlowy rozwój miejscowego hafiarskiego przemysłu, radca Nawratł oznajmił o zmianach, jakie w ciągu bieżącego miesiąca zaszyły w zarządzie krajowej szkoły hafiarskiej, a spowodowały one, że dotychczasowa kierowniczka tej szkoły p. Ewa Antonowiczówna, została przez rząd powołana na posadę asystentki dla c. k. inspekcji przemysłowych. A ponieważ p. Antonowiczówna posiada tę obejmując warunkowo, t. j. za jednorocznym urlopem z Wydziału krajowego, zatem więc, na ciąg bieżącego roku szkolnego i już z dniem pierwszego listopada, Wydział krajowy kierownictwo nad szkołą hafiarską powierza dotychczasowej artystycznej i fachowej nadzerczyni p. Leonie Bierkowskiej.

Skutki roztrągnięcia. Piszą nam: Jedna z pań zamieszkałych na prowincyi, posłała przed niedawnym czasem, do znanego w kraju zakładu hafiarskiego, obstalunek, na wykanie haftem, herbu rodzinnego, na słubnej wyprawie swej córki. Równocześnie z przesyłką wyprawy, przesała zarządowi owej hafiarni piśmienne instrukcje szczegółowe, dotyczące obstalunku, a oprócz tego dołączyła wspinały model herbu, przeliezione na kawałku białej tkaniny wykonany, według którego, stosownie do przesłanej instrukcji, herb na słubnej wyprawie miał być z jaknajzupełniejszą dokładnością odwzorowany.

Zarząd hafiarni, nie porwał się do obowiazku jakichkolwiek dochodów hafiarskich, odnośnie do nadesłanego modelu i zastosował się z iście japońską ścisłością, do przesłanej instrukcji. Obecnie, gdy już większa ilość owych herbów została wykonaną, i ta część zamówionej roboty odesłana pod adresem odbiorczyń, okazało się, że wówczas, gdy klientka robiła w kwestyi tego obstalunku umowę piśmienną z zarządem hafiarni, zamiast dotychczasowego rodzinnego herbu, posłała „przez pomyłkę” wzór haftu, przedstawiający herb arcyksiężycy, i że w następstwie tej pomyłki, kilka tuzinów serwet i obrusów otrzymało zbyt wspaniałą dekorację.

Powtórne kwitnienie jabłoni. Jeden z czytelników naszych donosi nam z Rytra, że w ogrodzie jego zakwitła obecnie poraz drugi jabłoni. Kwiat, pięknie rozwinięty, posłał nam jako dowód prawdziwości faktu.

Brzesko, 11 października. Odczyt p. Jasińskiego na temat „Modernizm w sztuce”, z którego cały dochód, przeznaczony na cele ochotniczej straży pożarnej w Łonowach, zostaje odłożony i odbędzie się w sobotę przyszłą dnia 16 października o tej samej godzinie.

Nowy Sącz, 10 października. (Wiec oświatowy.) Z inicjatywy siedmiu stowarzyszeń nauczycielskich i oświatowych, odbył się wczoraj w ratuszu wiec oświatowy, który zagał prezes Koła pow. krajowego Związku nauczycielskiego p. Mróz. W prze-

mówieniu podniósł on łączność nauczycielstwa z całym narodem i wyraził nadzieję, że zwłoki Słowackiego spoczną na Wawelu. Następnie konstytuował się wiec, wybierając przewodniczącym p. Skąpskiego, dziurzącego dób, na zastępów posła Ciągłego i Wyczesanego, na sekretarzy włościanina Migacza i nauczyciela Sołtysa. Nastąpiły potem referaty. O narodowieniu szkoły mówił kierownik szkoły p. B. Ochonek; o nauce języka niemieckiego p. Broskiewicz; o jednolitości szkół, seminariów i nauki p. Malik. Dodatkowy referat opracował samoradnie prof. gimn. Kryczyński „O piacach nauczycieli”. W dyskusji zabierali głos prezes krajowego Związku nauczycielstwa ludowego z Krakowa p. Nowak, Szumański z Limanowej, rejent Obmiński, właściciel seminarium prywatnego prof. Tyra, inspektor Barbacki, redaktor Gutowski, nauczyciel Mazur, poseł Ciągły, włościanin Marciszek, prof. Kryczyński i wielu innych.

Wiec był bardzo ożywiony, dyskusja rzeczowa i nader poważna, referaty — dęte treściwie. Wśród ogólnego zajęcia, nikt nie odczuł, jak zosło blisko pięć godzin. Uchwalone rezolucje obejmują całozastat postulatów w sprawie szkoły; jedna, postawiona zaraz na początku przez prezesa Nowaka, domagała się zaprowadzenia czteropiętmiotnikowego prawa głosowania do Sejmu. Na wniosek p. Broskiewicza uchwalono odnieść się do Sejmu o dołożenie wszelkich starań, aby naukę języka niemieckiego usunęto ze szkół ludowych wszelkiej kategorii, a przeniesiono ją do szkół średnich. Na wniosek p. Mazura wyrażono opinie, że należy usunąć bezwzględnie z egzaminu wstępnego do gimnazjum język niemiecki, a pozostawić tylko religię, polski i rachunki. Rezolucja p. Szumańskiego żąda, aby Rada szkolna ogłosiła konkurs na napisanie podręcznika historii polskiej, któryby budził uczucia patriotyczne; szkoła ludowa ma wstawić w program wychowania uroczyste obchody rocznic narodowych, w każdej sili szkolnej mają być portrety bohaterów i wieszczów narodowych.

Dalsza rezolucja p. Malika domaga się zaprowadzenia szkoły jednolitej, protestuje przeciw dwupowolności seminarjów; żąda, aby państwo było 50 proc. na cele szkolnictwa ludowego. Uchwalono dalej domagać się: rozszerzenia autonomii krajowej Rady szkolnej przez pomnożenie liczby reprezentantów kraju i powołanie reprezentantów nauczycielstwa (wniosek p. B. Ochonek). Na wniosek p. Gutowskiego uchwalono wybrać stały komitet wiecowy do przeprowadzenia wszystkich uchwał i urzędzić wiec oświatowy możliwie najczęściej, w mieście i powiecie. W końcu po referacie p. Kryczyńskiego, uchwalono domagać się zrównania łac nauczycieli ludowych z poborami urzędników państwowych czterech najniższych rang, wprowadzenia awansu automatycznego, jasnej pragmatyki służbowej, zniżenia lat służby z 40 na 35 i t. d. Postanowiono odnieść się do krajowej Rady szkolnej z prośbą o stabilizację dwóch szkół wydziałowych (męskiej i żeńskiej) w Nowym Sączu i o organizację nowej szkoły czteroklasowej koło zamku w miejsce zwinietej szkoły barona Hirscha.

Na karę śmierci przez powieszenie skazał w tych dniach trybunał sądu przysięgłych w Rzeszowie 24-letnią siostrę, Jadwigę Jajkównę, która udusiła swą kilkulmiesięczną córeczkę.

Tarnopol, 7 października. (Obchód Słowackiego. T. S. L. Szkoła ślusarska. Echo walk między ukraińcami a moskalofilami). Odłożony na 17 b. m. obchód ku czci Słowackiego wypełni programem tylko jeden dzień. Odczyt wygłosi prof. Jan Gw. Pawlikowski z Lwowa.

Koło T. S. L. otwarto z dniem 1 b. m. kurs dla anafanatów pod kierownictwem sił fachowych. Również została założona druga czytelnia T. S. L. dla kobiet we wsi Baworowie. Pierwszą czytelnia założono w Stryjowie.

Dyrektorem szkoły ślusarskiej w Tarnopolu został mianowany p. Bily, od 1 listopada szkoła będzie definitywnie otwartą. Równocześnie powstał projekt założenia bursy rzemieślniczej, aby ułatwić biedniejszym uczniom utrzymanie.

Przed sądem przysięgłych w Tarnopolu miał się odbyć sensacyjny proces między tu. ukraińskim „Podliskim Słowem” a katechetą ruskim ks. Borodajkiewiczem, moskalofiem. „Podliskie Sł.” zarzuciło ks. B. między innymi, że podczas pobytu przydu, apelacyi lwowskiej Teodorczyckiego w Tarnopolu, zawiadomił starostwo, jakoby studenci ukraińscy planowali napad na sąd i hotel, gdzie zamieszkał przez Teodorczycki. Miała to być zemsta za Siczynskię. Demonstracyi przeszkodzono. W drugim artykule napłynęła redakcya katecheta, że na wieczorek Puszkina śpiewał ze studentami „Boże caria chrań!”, że propaguje carostawo i prawostawie, prowadzi młodzież na wieczorki Kaczkowskiego itp. Ks. Borodajkiewicz zaskarżył redakcye i miała się odbyć rozprawa, pełna rewelacyj na tle walk ukraińsko-moskalofilskich, przy udziale wybitnych świadków z obu obozów. Rozprawa jednak nie odbędzie się, gdyż redaktor podał się wszelkim żądaniom obrzonego katechety.

Na Podolu mamy piękną pogodę i niezwykle ciepłe dni. Zbiór kartofli i kapusty doskonały.

Ze świata.

Sprawa Czesława Zakrzewskiego. Jak donosi „Dziennik Kijowski”, przybył do Kijowa ojciec skazanego w Wilnie za udział w napadzie w Bezdanych na śmierć Czesława Zakrzewskiego, słuchacza politechniki, austriackiego poddanego. P. Zakrzewski przybył do Kijowa w celu wyszukania w zarządzie kolei pol. zach. oryginału, wyeksydowanego z Kijowa do skazanka w dniu napadu, stwierdzającego „alibi” Czesława Zakrzewskiego.

Nadużycia służbowe komisarzy cyrkulowych. W Warszawie donoszą: Izba sądowa warszawska rozpatrywała sprawę o nadużycia służbowe, popełnione przez komisarzy cyrkulowych i ich pomocników. Onegdaj zapadł wyrok. Oskarżony komisarz Pija Kiszynski uznany został winnym przekroczenia § 362 przez przedstawienie fałszywych raportów wlażom i skazany na 2 lata twierdzy, wydalenie ze służby i pozbawienie niektórych praw szerególnych. Urzędnik działu sądowego w cyrkule Mikołaj Tarakanow został skazany na 4 miesiące więzienia. Pomocnik kom. Czarnozubow uniewinniony. Sąd od Kiszynskiego zażądał kaucyi 500 rb., którą złożyli natychmiast koledy. Tarakanowa oddano pod dozór policyjny.

Złote gedy zasłużonego posła. Były prezes Koła polskiego w Sejmie pruskim i wytrwały obrońca praw narodowych ludności polskiej na arenie parlamentarnej w Berlinie, p. Henryk Szumań obchodził wczoraj wraz z małżonką swoją, Kamilą z Kościelskiej uroczystość złotej wesela. Jest to jubilat już od przeszło 60 lat czynny się na niwie narodowej i politycznej. W roku 1848

był dowódcą polskiego legjonu akademickiego podczas rewolucyi w Berlinie, następnie podczas powstania w Poznaniu adiutantem Mierostawskiego, a godność posła piastuje od roku 1863, zatem od lat 46 i jest zapewne dziś nestorem wszystkich parlamentarzystów polskich. Pisma poznańskie złożyły zasłużonej parze w dniu złotych gód serdeczne życzenia, do których i my się przyłączamy.

Gwałty pruskie. Niedawno temu wydano z Prus, z prowincyi pomorskiej, robotnika polskiego Kosinę wraz z całą rodziną, mimo, że zachowywał się spokojnie i pracował ku zupełnemu zadowoleniu swego niemieckiego pracodawcy. Przed wydaleniem, przez cały dzień trzymano skazaną tą na wydalenie rodzinę, w areszcie, mimo że żona Kosiny, która przed 3 tygodniami powiła dziecko, była jeszcze chora. Pracodawca ich, Niemiec, darremnie usiłował powstrzymać wydalenie, najzamienniejsze zaś to, że w żadnym urzędzie nie mógł się dowiedzieć, za co właściwość go wydalono. — W Dortmundzie w Westfalii, sąd i lekarze sądowi uznali za nieopieczalnego, bo cierpiącego na manię prześladowczą, urzędnika policyjnego Wenzla — i wobec tego złożono go z urzędu. Tymczasem urzędnik ten przez kilka lat dozorował „ruch polski” w okręgu dortmundzkim, a skutkiem jego denuncyacji duzo Polaków skazanych zostało na kary pieniężne lub nawet więzienne. Dugłki atoli prześladował Polaków, nie dopatrzone się w jego działalności obłąd, stwierdzono to dopiero, gdy zaczął prześladować także Niemców. W miejscowości Werne pod Langendroer w Westfalii istniejące tam Towarzystwo polskich robotników pod wezw. św. Barbary, sprawiło sobie sztandar z obrazem Małki Boskiej Częstochowskiej i napisem „Królowi Korony Polskiej oddaj się za nami”. Chorągiew tę, poświęconą w kościele, pułk cyka tamtejsza uznała za „środek podburzający i agitacyjny dla dążeń narodowo-polskich (dosłownie) i zabroniła jej używać publicznie. Gdy zaś Tęwarzystwo wzięło z nią udział w uroczystości poświęcenia tamtejszego kościoła, miejscowy proboszcz Niemiec, kazał ją wynieść z kościoła „ponieważ nie chce mieć zatargów z policyją”. Robotnicy polscy wobec tego wszyscy opuścili kościół.

Solidarność urzędników. W sali kasyna mieszczkańskiego w Pradze, odbyło się zgromadzenie jednolite urzędników państwowych. Uchwalono jednolite rezolucje, oświadczenia, że we wszystkich sprawach stanu urzędniczego, czeszy urzędnicy pójdą solidarnie z urzędnikami państwowymi i innymi krajów i narodowości.

Przejechanie 6 krów. Przedwczoraj na dworcu kolei w Budapeszcie publiczność była zaniepokojona skutkiem tego, że pociąg osobowy z Temeswaru nie nadjechał przez bardzo długi czas. Dowiedziano się później, że pociąg kłoty Zakalhar przejechał 6 krów, skutkiem czego wykościł się. To spowodowało 6-godzinne spóźnienie się pociągu.

„Polomyelitiz”. Jak donosi telegram z Kolonii, panuje w zachodnich Niemczech epidemia „polomyelitiz anterior acuta”, to jest zapalenie opon rdzenia pociarowego, objawiające się w bolesności mięśni. Zwłaszcza w okręgu Arnsberg epidemia groźnie wystąpiła. Dotąd było 450 wypadków choroby, a 70 zgonów. Rząd wysłał lekarzy na miejsce, prócz tego ma wyznaczyć fundusze na zwalczanie epidemii.

Czeska opera w Berlinie. Z Berlina telegrafują: Wczoraj wystawiono w tutejszej operze nadwornej operę Smetana „Dalbor” z bardzo wielkim powodzeniem.

Z awiatki. W niedzielę z powodu bardzo pięknej pogody przybyło na plac lotów Port-Aviation pod Javisy 150.000 widzów. Na dworcu kolei w Javisy, gdy po ukończeniu popisów obrabymie tłumy rzuciły się na powrotne pociągi dla zdobycia miejsca, powstał taki ścisk, że bardzo wiele osób udułosło poważne zranienia. Tłum wtargnął do biur kolejowych i zniszczył urządzenia kancelaryjne. Wojsko po krótkiej walce przywróciło porządek.

Nagroda Scheurer-Kestnera za najlepsze okrzężenie pola, dalej nagrodę Neullire’a za dwa okrzężenie pola, wreszcie nagrodę miasta Javisy za najlepsze okrzężenie pola na wysokości 40 metrów otrzymał Lambert. Pierwszą nagrodę Rady generalnej departamentu Skwany za pięciokrotne okrzężenie pola w jak najkrótszym czasie otrzymał Lambert, drugą Paulhan.

Clemenceau podróżuje. Były prezydent gabinetu francuskiego wyjechał przed kilku dniami do Włoch w ścisłem incognito, pod przybranym nazwiskiem. Clemenceau odda się tylko zwiedzaniu skarbow artystycznych i historycznych. W przyszłym miesiącu uda się do Egiptu, gdzie zostanie do końca zimy. Z wiosną wróci do Francji, ażeby wziąć udział w kampanii wyborczej.

Wiec certyfikatystów. W dniu 17 października b. r., o godzinie pół do 3 popołudniu, odbędzie się w domu robotniczym, przy ulicy św. Tomasza, wiec certyfikatystów całej Galicyi. Porządek dzienny obejmuje: I. Otworzenie posiedzenia. II. Wybór prezydium. III. Położenie certyfikatystów. III. Wnioski i interpelacje.

Zmarli.

We Lwowie zmarł w 74 roku życia Feliks Pławicki, właśc. dóbr i b. poseł sejmowy.

Mianowania. Dyrekcya poczt zianowała: za pocztmistrza II klasy 2 stopnia, adiunktów pocztowych: Romana Wojcickiego w Felstynie, Artura Kleinfussa w Poturkach, Stanisława Święckiego w Chmielowie, oraz ekspedycjów pocztowych: Gustawa Brozowskiego w Mizuniu Starym, Józefa Adamowicza w Kamieniu, Ignacego Adama w Bekowsku; przeniosła pocztmistrzów: Eugeniusza Skrzyszowskiego z Felstyna do Stanek, Ludwika Jurczyka z Wojniłowa do Liszka, Aleksandra Minzakiewicza z Potur do Wojniłowa, Marcina Polca z Korczy do Krakowa 7, Franciszka Buczkowskiego z Bykowskiej do Janowa, Franciszka Szkodę z Truskawca do Lwowa 10, Emanuela Burgharda z Chmielówki do Włkocza Nowego; Józefa Chmielewskiego z Kamienia do Radomyśla nad Sanem; nadała posady ekspedycjontom pocztowym: Brunonowi Ewerdyntu w Ludwikowie, Janu Tężkiewiczowi w Majdanie Grazińskim, Gustawowi Kwasniewskiemu w Mycowie, Cyprieli Charmanu w Piaszczewie, Franciszkowi Tylic w Rakuszawie i Stanisławowi Polechowskiemu w Majdanie Sianowskim; ekspedycjontom pocztowym: Rudolfowi Matu-wskiemu w Kudrycach, Stanisławowi Rybickiemu w Zozinie, Walerji Kamińskiego w Kubakach i Emilii Herdyńskiej w Cieplicach, dalej Helenie Orze-howskiej w Mydlnikach, b. nauczycielki stan. w Januszowie w Laskowcach, em. strażniczki stan. w Januszowie w Laskowcach, w Białymostku, aspirante Zofii Jankasch-Koch w Kalmowie, wdowie

Uksta p.m. i Fortunaty; w piątek 15 października: Ja...

Wschód słońca 18 października o godz. 6 min. 51; za...

Repertuar Teatru Miejskiego w Krakowie. We wtorek: „Gody życia“.

Repertuar teatru ludowego. We wtorek: „Mazepa“ (przedstawienie bezpłatne).

B. Gabryelska, Krzysztofory Kraków.

Wynajmuje i sprzedaje pierwszorzędne fabryki fortepianu, pianina, harmonie i pianole...

Kronika lwowska.

Lwów, 12 października.

Deputacja Tow. nauczycieli szkół wyższych w Sejmie. Dnia 6 b. m. zjawiła się w Sejmie deputacja Tow. nauczycieli szkół wyższych...

Wiece osławiaty odbył się w niedzielę we Lwowie, w sali „Gwiazdy“.

Wiece urzędników tak, jak we wszystkich większych miastach państwa, odbył się onegdaj we Lwowie...

Zjazd delegatów Tow. wzaj. ub. urzędników prywatnych odbył się w sobotę we Lwowie...

Otwarcie „Żydowskiego domu akademickiego“ odbyło się w niedzielę we Lwowie.

Falszywe odaiski Abdal Hamida. Niedawno przybyły do Wiednia, a stamtąd wyposzone udały się do Lwowa...

18 godzin obstrukcyi. Lubiana. Obstrukcyja słowieńskiej partji liberalnej w Sejmie trwała bez przerwy 18 godzin...

Następcwo nowego podatku. Hamburg. Z powodu nowego podatku tytoniowego, konsumcyja tytoniu tak się zmniejszyła...

Revolucyja w San Domingo. Cap Haitien. W stanie San Domingo wybuchła rewolucyja.

Po zamknięciu numeru. Kraków, 12 października. Rewizyja miejskiej Izby obrachunkowej i głównej Kasy miejskiej...

Wzrosty uchwalać całą ustawę łowiecką i marszałek zarządził trzecie głosowanie...

Z przelienia węgierskiego. Budapeszt. Pos. Nagy z lewicy partji niezawisłości zgłosił na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu wniosek...

Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego...

Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego...

Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego...

Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego...

Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego...

Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego...

Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego...

Zamordowanie Freitag.

Jak już w poranym numerze donieśliśmy, w Waszkowcach nad Czoremosem, w powiecie wyżnickim na Bukowinie, zamordowany został w sobotę wieczór właściciel dóbr, Freitag...

Czerniowiec. Zamordowany przez chłopów p. Freitag był jednym z najbogatszych właścicieli dóbr na Bukowinie...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

Wiedeń. Tutajże pisma donoszą o Czerniowiec, że Roman Freitag zamordowany został prawdopodobnie przez chłopów...

We czwartek upływa bowiem 9 dnlowy termin, dany Koronie przez grupę bankową dla załatwienia przesilenia.

Z Sejmu krajowego.

(Telegramy „N. Reformy“ z d. 12 października.) Lwów. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu odczytano petycje, wnioski i interpelacje.

Pos. Górski zgłosił wniosek o zapewnienie renty wdowom po wychodźcach, którzy ulegli nieszczęśliwym wypadkom w fabrykach niemieckich.

Pos. Ptak zgłosił wniosek o założenie szkoły gospodyń wiejskich w Ks. Krakowskim, pos. Stefczyk w sprawie założenia organizacji rolniczej; pos. Marszałkiewicz wniosek z projektem ustawy o krajowej radzie rolniczej.

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

Posłowie Battaglia i Kolischer zgłosili wniosek w sprawie uzupełnienia ustawy z 20 grudnia z r. 1905 o zarządzaniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyjne...

zrucono, w śledztwie tem brali udział: kom. pol. R. Krupiński, inspektor pol. B. Karcz, pod osobiście kierunkiem dyr. pol. dra Fattana. O godzinie 11 przed południem przybyła na miejsce komisyja sądowna...

Między różnymi przypuszczeniami co do faktu rzużenia bomby, zachodzi przypuszczenie, że petarda ta mogła być rzucona na dach wozu w chwili, gdy wóz stał za parkiem krakowskim przed drogą powrotną...

Pociąg wczorajszy był odmiennie skonstruowany od „bomba“, które wybuchły w kamienicy nr 4 przy ulicy św. Anny, pod apteką Sawiczewskiego i w hotelu Royal, podczas bowiem, gdy tamte bomby były sporządzone z kawałków rur żelaznych, z lontem się palącym, petarda wczorajsza była z tektury, napełniona jakąś mieszaniną, wybuchająca przy wstrząśnięciu.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że ostatnie wybuchy w Krakowie spowodowała jedna i ta sama ręka, ręka manlika lub jakiegoś złośliwego Indywiduum, pragnącego wywołać w mieście popłoch.

W każdym razie władze bezpieczeństwa powinny nie stać w poszukiwaniach w celu wykrycia sprawcy lub sprawców tych zamachów, które na szczęście nie były dotąd zbyt groźnymi dla życia ludzkiego. Dodatkowego rezultatu z poszukiwań władz bezpieczeństwa oczekuje jak najrychlej zanepokojony ogół mieszkańców Krakowa.

Rabunek. Dwóch wyrostków: 18-letni Jan Pałasiński i 18-letni Ludwik Wydrych z Ludwinowa, staneli działaj przed sądem przysięgłych w Krakowie, obwinieni o zdradniczy rabunek. Mianowicie wieczór dnia 12 lipca b. r. Wydrych i Pałasiński spotkali na gościńcu w Ludwinowie, przechodzącego wyrobnika, Walentego Bularza. Pałasiński, zrywając praktykowanym przez rzeźmieszków, natknął się na Bularza i pchnął go w ramie, równocześnie Wydrych wyrwał mu z kieszeni pugilares z kwotą 40 koron. Zajęcie to widzieli przechodnie, którzy pojmali napastników, a ci po śledztwie zasledzi działaj na ławie oskarżonych. Na dzisiejszej rozprawie, której przewodniczył starszy radca sądu Ferens, obwinieni zapierali się początkowo winy, następnie gdy świadkowie obelżyli ich swymi zeznaniami, przyznali się, że to oni przy użyciu gwałtu zabrali Bularzowi pugilares z pieniędzmi.

Obwiniony Wydrych tłumaczył się, że gwałt ten popełnił prawdopodobnie pod wpływem niepoczytalności umysłowej, gdyż przed kilku laty chorował na umysł i leżał kilka tygodni w szpitalu dla chorych umysłowo. Potwierdził to ojciec Wydrycha, że syn jego istotnie cierpiał na umysł.

Po przeprowadzonej rozprawie na podstawie werydyktu przysięgłych, którzy zaprzeczyli pytania o rabunek, a zatwierdził pytanie w kierunku kradzieży, trybunał skazał Pałasińskiego na 8, a Wydrycha na 4 miesiące więzienia.

Katedra dia awiatyki. Z Wiednia telegrafują: Minister skarbu zatwierdził projekt ministerstwa oświaty o utworzeniu w politechnice wiedeńskiej specjalnej katedry dia awiatyki. Profesorem tej katedry, która będzie nosiła nazwę: katedra dia techniki automobilowej i awiatyki, zamianowany będzie inżynier Knollner.

Kradzież w carskim pałacu. Z Petersburga donoszą: W carskim pałacu w Carskim Stole dokonano dziś w nocy włamanie. Sprawcy zabrali drogocenny serwis i bardzo wiele innych przedmiotów waroślowych. Część tych przedmiotów znaleziono w pobliskim lesie.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Michał Konopiński.

NADEŚLANE.

Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi.

Jedwab Henneberga

tylko wprost — oszary, biały i barwny, od K 1-35 za metr, na bluzki i suknie. Przesyłka do domu opłaca i już oclona. Obfity wybór próbek natchmiast. Fabrykant jedwabiu Henneberg, Zurych. 483 2 2

Kupujcie!! Pocztołki artystyczne wydawnictwa „Wisła“

w Krakowie. Reprodukcyje obrazów polskich marlarzy, po 14 halerzy. — Wyrób polski krajowy

Zakład wodolecznicy i sanatorium spec. chorób nerwowych

Dra Kupczyka, Kraków, Szynskiego 11. 5827 14 20

Zmiana lokalu. Leona i Anny Stępowskich znany od lat dwadziestu kilku pensjonat dla dzieci źle mówiących niemieckich i gluchoniemych

przeniesiony został na ulicę św. Gertrudy nr. 24 do domu XX. Misyonarzy. Zgłoszenia przyjmuje się od dnia 1 października 5901 8-8

Władysława Hattlingera c. k. Notaryusza w Zakliczynie, ako w drugą rocznicę śmierci, odbęda się

Misze święte w kościele św. Barbary w Krakowie, dnia 14 października, o g. 9 rano, na które pozostała wdowa, wraz z synami i siostrą Zmarłej, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

Podziękowanie.

Pograżeni w ciężkim żalu po stracie najlepszej matki i siostry, Stanisławy z Kordeckich Oksza Orzechowskiej — dozaliśmy ze strony osób, które miały sposobność poznać i ocenić zalety i niepospolite zasługi s. p. Zmarłej, tyle objawów współczucia, że pozostaną one dla nas na zawsze ulgą w nieszczęściu, jakie Bóg Wszemohorny z woli Swej zostawił na nas rzący. Olbrymi udział pobytowych w pogrzebowym orszaku był miarą tej sympatyj, jaką cieszyła się s. p. Zmarła — cicha pracowniczka na polu oświaty i wychowania młodzieży. Uważamy też sobie za miły obowiązek złożenia serdecznych słów podzięk Wielebniemu Księgiom: ks. M. Bokowi, proboszczowi z Trzebnin, ks. kanonikowi J. Łobozowskiemu, proboszczowi z Rajawy, ks. Krapnie i ks. Jarosłowi, katechetom z Krakowa, paniom kierowniczkom i panom kierownikom szkół miejskich, gronom naukowców, niezliczonym szkołom i Piramowicz, Straży ogniowej ochotniczej z Trzebnin, oraz wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób nie szczędzili nam wyrazów współczucia — z całego serca za wszystko, co dla nas i naszej drogiej s. p. Zmarłej uczynili — dziękujemy.

Kazmierczostwo Dobrzyńscy z synem, Sł. Polackowle z dziećmi.

6606

Wyszły z druku i są do nabycia we wszystkich księgarniach podręczniki naukowe pedagoga PLATO v. REUSSNERA do bardzo prostej i łatwej nauki OBYCZNYCH JĘZYKÓW W SZKOLE I DOMU bez nauczyciela: Najnowsze Wypisy Niemieckie 72 hal. — Wypisy Francuskie II-a ed. kor. 1.80. — „Samouczek Polsko-Niemiecki“ I. kurs XXVIII-me wyd. 2.40 kor., II-gi kurs XIV-a ed. 4.80 kor. — „Polsko-Angielski“, kurs I-szy, wydanie XIV-te 2.30 kor., kurs II-gi VI-a ed. 3.60 kor. — Amerykański Przewodnik dla emigrantów, z rozmówkami polsko-angielskimi 1.30 koron. — Samouczek Polsko-Francuski I-szy kurs, ed. IX-ta, 3.60 kor. — Samouczek Rosyjski I-szy kurs, VI-ta ed. 4.20 koron. Z pomocą tych „SAMOUCZKÓW“ uczy się młodzież i osoby dorosłe od samego początku konwersacyi, stanowiącej kwintesensę z nauki obcych języków. O nadzwyczajnej łatwości, praktyczności, użyteczności i taniości „Samouczków Reussnera“, istniejących od r. 1880, świadczyć może 600.000 zwolenników jego metody i 2.000 jego ucznów ośmielbnych, Zalecamy także dla młodzieży dwa dzieła polskie Reussnera: Luminarne Świata, najświetniejsi ludzie, z 16 rycinami, kor. 2.40, i Petofi Aleksander, król poetów węgierskich, z 8 rycinami, kor. 2.10. — Skład główny w Księgarni S. A. Krzyżanowski w Krakowie. 6560 1 2

Adw. dr Teodor Ringelheim otworzył kancelaryę adwokacką w Tarnowie przy ul. Bernardynskiej l. 23. 6552 2 3

Misze święte za duszę s. p. Edwarda Sas Korczyńskiego radcy Dworu, profesora uniwersytetu Jagiellońskiego - 6592 odprowalno zostaną w środę d. 13 b. m. o g. 10 w kościele XX. Zmartwychwstańców.

Zakopane. Pensjonat „Warta“ poleca pokoje z ntrzymaniem. Położenie słoneczne. Kuchnia wyborowa. Dom na zime (7 pokoi) stonieczny, z ciepłym urządzeniem do wynajęcia. 6224 2 3 Wiadomości pensjonat „Warta“.

Podziękowanie. Wszystkim tym, którzy z okazji śmierci nieodwołanej pamięci Leopolda Epstein, ojca i męża naszego, w jakikolwiek sposób okazali nam swe współczucie, składamy na tej drodze serdeczne „Bóg zapłać“.

Rodzina. Antonina Osterer Samuel Lipschütz zaręczeni.

Zwierzyńlec. Kraków. Adwokat 5761 5 10 Dr. Stanisław Unger tłumacz sądowny dla języka angielskiego otworzył kancelaryę we Lwowie przy ulicy Akademickiej l. 12. (Tel. 1375).

Radca cesarski Dr Mieczysław Hartowski mieszka obecnie: plac Szczepański l. 2. Tel. L. 2015-VIII. ordynuje w chorobach nerwowych i wewn. od godz. 8—9 i od 3—4 po poł. 6417 4 16

Kursa telegraficzna. Wiedeń, 12 października. (Giełda połączona.) Marki 117.78. Renta majowa 93.05. Renta koronowa węgierska 91.78. Akcje austr. zakł. kraj. 638.50. Akcje węg. zakł. kraj. 769.50. Akcje Anglobanku 809.50. Akcje węg. zakł. kraj. 648.25. Akcje Edm. Unionbanku 660. Akcje Banku wiedeńskiego 753.50. Lomderbanku 493.50. Akcje fabryki korn 68. Akcje tyto-bardz 134. Akcje Alpejny 734.50. Rime-Muranyi 691.50. Akcje austr. — Alpiny 734.50. Losy tureckie 231.50. Ruble 935.25.

Uposażenie: spokojne. Berlin, 12 października. (Giełda poranna.) Akcje kredytowa 203.50. Tow. dyskontowe 198.50. Uposażenie: niejednalite.

Giełda zbożowa. Budapeszt, 12 października. Pšenasa na 12 października 14.56 do 14.57; pszenica na kwiecień od 14.27 do 14.28; żyto na październik 9.82 do 9.83; żyto na kwiecień 10.18 do 10.19; owiesna październik od 7.63 do 7.66; owies na kwiecień 7.74 do 7.75; kukurydza na maj 7.00 do 7.01; rzepak na sierpień — do —.

Oferty mlorne, chęć kupna młyna, uposobienie spokojną piękną.

Artykuły higieniczne i chirurgiczne. Taniej niż wszędzie poleca

Skład apt. „Sanitas“ KRAKÓW, ul. Długa Nr. 18.

Wszelkie przybory toaletowe. Grzeblenie, Wysylki na pro-Szczetki do włosów, zębów sukien i t. d. winęką odwrótną Gąbki, Pasy i Rękawiczki do nacierania począ 2-wa razy ciału. Pióropusze, Trzepaczki i Różki dziennie.

Towarzystwo Stolarzy w Kalwarii Zebrzydowskiej
Wyroby krajowe i własne.

Mebel z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. Urządzenia pensjonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzcki. Główny magazyn w Kalwarii. — Wyroby Towarzystwa sprzedajemy tylko w własnych magazynach. — Pośredników nie mamy.

Poleca P. T. Publiczności swój obficie zaopatrzonej

Skład mebli i wyrobów tapicerskich
w Krakowie, ul. Wiślna 1. 3.

Książki! Na raty!
Proszę natychmiast zażądać korespondentką katalogu wyborowych dzieł polskich, które sprzedajemy na spłaty w drobnych ratach miesięcznych. — Zaświadczenie księgarń nakładowych, Lwów, schówek pocztowy 72. 6276 6 10

Zakład dentystyczny
leczy i prostuje zęby krzywo rosnące, według metody amerykańskiej.
Leczy zęby chore elektrolizą, wykonuje korony i mostki złote stałe i do zdjęcia. 6233 7 21

Dra J. Syropa
Kraków, pl. WW. Świętych 10. (naprzeciw Magistratu).

Lecznica dentystyczna
dla mniej zamożnych.
Leczy zęby chore i wykonuje plomby wszelkiego rodzaju i zęby sztuczne na kauczuku i złoce.
Otwarta od 9 do 12 i od 3 do 6 popołudniu.

Do ułokowania
na hipoteki realności K 25.000, K 20.000, K 15.000, K 10.000, K 8.000 i K 6.000 ma kancelaryja 6520 2 3

Dra Franciszka Mussila, adwokata
w Krakowie, Karmelicka 15, I p.

Potrzebni są zaraz
CUKIERNICZY
subjekt do ekspedycji sklepowej, władający językiem niemieckim,
PANNA
również do ekspedycji,
KASYERKA
z kaucją.
Oferty składać wprost **Jan Michalik**, Cukiernia Lwowska, Kraków, Floryańska 1. 45. 6426 4 10

Do sprzedania!

Burka, Salonki, Puleczki inkrustowane drzewem i bronzami. Garnitury salony mahon inkrustow. i nie. Antyczne komody, Stoły, Biurka, Szałki, Stółki, Łóżka, wszystko w drzewnej inkrustacji. Zegary, Pajki z brązu, Porcelana, Stare materye, Pas słucki, Pianino krzyżowe, Miniatury, oraz inne piękne okazy antyczne i nowsze, jakoteżi meble zwykłe.
Leopoldyna Machowska
Kraków, Szewska 1. 5, I p. 6001 4 0.

I. wiedeński koncesjonowany zakład używanych pojazdów i uprząży
Ma zawsze na sprzedaż w bardzo wielkim wyborze bardzo piękne, od zamożnych osób pochodzące landa, pokryte jedno i dwukonne kuczerfakty wszelkiego rodzaju, lekkie kabriolety, brązowe i t. d. Kupuje też całe urządzenia rozebranych pojazdów za gotówkę lub przyjmując w komis Karol Fischer Wiedeń, II, Praterstrasse 76, Hotel Nordbahn. Tel. 20107. 111 125 0

Od 25 lat istniejący w Krakowie, przy ul. Floryańskiej 1. 25. 5329 9 0

SKŁAD WIN
p. f. **Maurycy Weindling**
pozostaje jak dotąd w dawnym lokalu, jedynie wchod do sklepu prowadzi przez sieni.

Zaledwie od kilku miesięcy wprowadzony w handel środek odżywczy do pielęgnowania włosów

„SZUM“
pozyskał sobie powszechne uznanie, gdyż znakomicie czyści skórę, zapobiega wypadaniu i siwieniu, niszczy papile, łuszczenie skóry i działa aseptycznie. Przemem jest tani i łatwy 6271 6 30 w użyciu.

Pakiet 25 hal.
Do nabycia w aptekach i drogeriach.

Ważę odtuszczonej do celów chirurgicznych, „sznurkową dla fryzjerów, bawełnianą do celów opatrunkowych i przemysłowych.
Ważę kolorową do opakowania biżuterii. Opatrunki chirurgiczne, szalki i skrzynki opatrunkowe.
Wypawy dla rodziców i położnic zestawione według wskazań prof. Dra Wł. Bylickiego ze Lwowa wyrabia 2785 62 0

Fabryka opatrunków chirurgicznych „VIS“
(Mra M. L. Dobrowolskiego)
w Podgórzu - Krakowie i we Lwowie Czarnieckiego 6.

Znak ochronny na opatrunkach chirurgicznych czerwony krzyż z literami w środku wypisane nie każdemu za darmo, opłacony. Wysłę za zaliczką **Hanns Konrad**, c. i k. nadworny dostawca, Brück Nr. 337 (Czechy). 6411 3 6

DÓBELTÓWKI LANCASTRA
Nr 191 dubeltówka Lancastra, doskonała ostrzelana, z zamkiem Scotta z broniowanymi stalowymi lufami, z 1 odskakującym zamkiem, z kolbą z bokami i pistoletową rączką, garnitur grawirowany z zasuwkowym przednim zamkiem szynowym. Kaliber 16, 75 K. Nr 188 dubeltówki Lancastra ze stalowymi lufami, z odskakującym zamkiem wstecz, z szyn. łożyskiem, kal. 16 K 55. Największy wybór strzelb myśliwskich można znaleźć w naszym głównym katalogu, który na żądanie wysyłamy nie każdemu za darmo, opłacony. Wysłę za zaliczką **Hanns Konrad**, c. i k. nadworny dostawca, Brück Nr. 337 (Czechy). 6411 3 6

Księgarnia D. E. Friedleina
Kraków, Rynek 17 6041 10 10

KWARTALNIE	
Biesiada literacka K 5-20, z przes. K 6-50	Mucha K 3-—, z przes. 3-45
Bluszcz K 5-50, z przes. K 7-—	Nowe Mody K 3-—, z przes. K 3-60
Dobra gospodyni K 2-75, z przes. K 3-25	Nowości ilustrowane K 4-—
Garderoba dziecięca K 1-20, z przes. K 1-26	Przyjaciel dzieci K 3-25, z przes. K 3-50
Krytyka K 4-—	Świat K 6-—
Mały Świątek K 2-40	Tygodnik ilustrowany K 6-—, z przes. K 7-20
Moje Pisemko K 2-—, z przes. K 2-40	Tygodnik mód i powieści K 3-25, z przes. K 4-20
KWARTALNIE	

Czas odnowić prenumeratę.

MAGAZYN RĘKAWICZNICZY
pod firmą
F. LUBAŃSKI - Rynek - ulica św. Anny 1. 2
(Kawiarnia „Secesya“) 6160 4 8
polecą wielki wybór **Rękawiczek zimowych** od 80 h za parę, skórzane podszywane pluszem lub b. ciepłym futerkiem i inne skórkowe od 2 K.
Szelki od 1 K, Parasole od 3 K, Kalosze 5 K. Poduszki skórzane do spania i siedzenia. Ubrania na zimę z jelonkowej skóry. Kufry i torby od 3 K.
Stroje ćwiczebne do gimnastyki itp. itp.

Zarząd Ogrodów Książąt Sanguszków
w Gumniskach, p. Tarnów
polecą do sadzenia na jesień:
Drzewa i krzewy owocowe, jako to: jabłonie, grusze, śliwy, czereśnie, wiśnie, morele, brzoskwinie, porzeczkę, agresty, maliny itp. w doborowych gatunkach, hodowane na przepuszczałnej glebie, o silnym i zdrowym wzroście.
Drzewa i krzewy ozdobne w wielkim wyborze. Różeienne i krzaczaste w pięknych gatunkach itd. itd. 6170 8 10
po bardzo przystępnych cenach. Cenniki darmo i opłatnie.

Oficjalna garage **Galic. Klubu automob.**
Wylączne zastępstwa austr.: Daimler, Mercedes, Gregoire.
GALIC. AUTO GARAGE
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.
Pierwszy fachowy warsztat reparacyjny.
Wozy osobowe, ciężarowe, omnibusy, łodzie motor, części zapasowe, pneumatyki motory.
Biuro: ul. Retoryka 1. 5. — Telefon Nr 107. — Telegram „AUTO“. Warsztat: ul. Smoleńska 1. 31. 2980 45 0

Rządowo i specjalnych leczniczych
fabryka wód mineral. sztucz. i specjalnych leczniczych
pod firmą
K. RZĄCA I CHMURSKI w KRAKOWIE
przy ul. św. Gertrudy pod Nr. 4
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecane przez toż Tow **wody mineralne sztuczne** odpowiadające składem chemicznym wodom: BILIŃSKIEJ, GESSHÜBLERSKIEJ, SELTERSKIEJ, VICHY, MARYENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież **specjalne lecznicze** 36 40 0
jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwasna, oraz wody lecznicze normalne z przepisami Prof. Jaworskiego.
Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogeriach. — Cenniki na żądanie franco.

Zmiana lokalu.
MAGAZYN MÓD M. WŁODARSKIEJ
przeniesiony został 6227 4 5
z Rynku 1. 7 na ulicę Floryańska 1. 25.
Na sezon zimowy poleca kapelusze w dużym wyborze.

SZCZYT DOSKONAŁOŚCI!
Czarne i kolorowe
ATRAMENTY ORAZ TUŚZE KARMAŃSKIEGO
WSZEDZIE DO NABYCIA

Panowie i Panie!
Kto chce ratować młodość i piękność a zachować zdrowie, niechaj żąda ilustrowanego prospektu darmo na przyrząd

„Kalo-Wibrator“
u wyłącznego zastępcy **T. Armatysa**,
optyka i mechanika 5893 13 0
Kraków, Plac Maryacki 1. 3.

Józef Krzyszkowski
w Krakowie, przy ul. Floryańskiej 17, naprzeciw hotelu „pod Różą“
polecą po takich cenach na damskie suknie, kostiumy angielskie i bluzki
Najmodniejsze materye wełniane — flanele i barchany.
Chustki. Pledy damskie i męskie. Kosce wełniane. Koldry watowane. Kapy. Perkalę i Dymki białe. Firanki. Dryle. Pończochy. Skarpetki. Chustki do nosa. Ręczniki. 6130 6 10
Towary w doborowych gatunkach.

Do składu Zygmunta Raby
Kraków, ulica św. Jana 1. 13.
nadszedł nowy transport
fortepianów i pianin
Wylączne zastępstwo c. k. fabryki **Bracl Stingl** w Wiedniu.
Sprzedają i wypożyczają najtaniej. 6334 5 0

C. k. austr. koleje państwowe.
Wyciąg z rozkładu jazdy
ważnego od 1 października 1909 włącznie (czas środk. europ.).

Odchodzą z Krakowa:		Przychodzą do Krakowa:	
12.10 w nocy (osob.) do Podwołoczysk.	3.03 w nocy (posp.) do Lwowa. Od 15 lipca do Czerniowic.	12.50 w nocy (posp.) do Lwowa. Od 15 lipca do Czerniowic.	8.35 rano (osob.) z Podwołoczysk.
4.50 rano (osob.) do Oświęcimia.	6.50 r. (posp.) do Lwowa i Podwołoczysk i do Ickan (połączenie do Stróż, Jasła, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa, Husiatyna, Sokala, Kopy czynic i Czerniowic).	6.10 rano (osob.) do Lwowa, Podwołoczysk, Brodów, Ickan, Czerniowic, Jasła, Chyrowa.	6.07 r. (osob.) z Przemysła i innych miast przez Suchę.
8.00 r. (osob.) do Lwowa i Podwołoczysk (połączenie do Stanisławowa, Stryja, Nadbrzezia, Jasła, Husiatyna).	8.30 r. (miesz.) do Wieliczki.	6.40 r. (express) z Ickan, Lwowa, Bukaresztu i t. d.	7.38 r. (miesz.) z Wieliczki.
8.40 r. (osob.) do Kocmyrzowa i do Mogiły.	9.02 r. (osob.) do Suchy, Wadowie, Zwardonia, Żywca, Zakopanego, Gorlic, Zagórz, Lwowa i Husiatyna.	7.50 r. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.	7.40 r. (osob.) z Oświęcimia.
11.00 r. (osob.) do Podwołoczysk, Ickan, Stanisławowa, Jasła, Stróż, Sokala, Stryja, Kopyczyniec, Grzymałowa.	1.15 z (osob.) do Suchy i Oświęcimia.	8.25 r. (osob.) z Podwołoczysk, Lwowa, Nowego Sącza.	8.25 r. (miesz.) z Oświęcimia do Podgórz.
1.30 pop. (miesz.) do Wieliczki.	1.45 pop. (osob.) do Mogiły i Kocmyrzowa.	10.35 r. (miesz.) z Oświęcimia do Podgórz.	11.35 r. (miesz.) z Wieliczki.
2.53 pop. (byskawiczny) do Lwowa z połączeniami do wszystkich odnóg.	8.05 pop. (osob.) do Tarnowa, Szczucina, Stróż, Jasła i Nowego Sącza.	1.00 pop. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.	1.12 pop. (osob. sez.) z Tarnowa w niedzielę, czwartki i święta.
6.10 wiecz. (osob.) do Tarnowa, Stróż, Nowego Sącza.	7.40 wiecz. (miesz.) do Wieliczki.	1.27 pop. (osob.) z Borków wielkich, Lwowa, Nadbrzezia, Sącza, Jasła.	2.24 pop. (byskawiczny) ze Lwowa.
7.50 wiecz. (osob.) do Kocmyrzowa.	8.00 wiecz. (osob.) do Suchy, Zwardonia, Żywca, Gorlic, Zagórz, i Przemysła.	3.30 pop. (osob.) z Wieliczki.	4.45 pop. (osob.) z Husiatyna i innych miast na linii transwersalnej przez Suchę.
8.38 wiecz. (express) do Lwowa, Ickan, Bukaresztu, Konstancyi i Konstantynopola.	9.00 wiecz. (osob.) do Lwowa i Podwołoczysk.	6.00 wiecz. (osob.) z Tarnowa.	6.22 wiecz. (osob.) ze Lwowa, Podwołoczysk (połączenie od Tarnobrzega, Zagórz, Jasła i Budapesztu).
10.30 wiecz. (osob.) do Lwowa, Podwołoczysk, Nadbrzezia, Sokala, Stanisławowa, Brodów, Nowego Sącza, Wieliczki.	11.10 w nocy (osob.) do Wieliczki.	6.50 wiecz. (osob.) z Wieliczki.	7.10 wiecz. (osob.) z Kocmyrzowa.
11.52 w nocy (osob.) do Suchy, Zakopanego i Nowego Sącza.		9.12 wiecz. (osob.) z Oświęcimia i Alwerni.	9.36 wiecz. (posp.) z Podwołoczysk i Ickan.

Rozkłady jazdy w formie kieszonkowej są do nabycia po cenie 30 hal. na stacjach c. k. Kolei państw., u konduktorów, jakoteż w Krakowie w biurze spedycyjnym Bujalskiego, w księgarni Krzyżanowskiego, w cukierni Maurizioego, w handlu Fischera (linia A—B) i w handlu Porębskiego i Zimlera.

Zawodowy nauczyciel
wyjedzie na prowincję do zamożnego domu, do kilku uczniów gimnazjalnych. Adres w Gł. Agencji dzienników i ogłoszeń, Kraków, Stawowska 2. 6082 3 3

Ziemniaków jadalnych
wprost od producentów, z dostawą do piwnicy, dostarcza na zamówienie
„Jedność“
Spółka handlowa członków Towarzystwa rolniczego okręgowego w Krakowie — po cenach targowych.
Zgłaszać się należy: ul. Pijarska 11, od g. 9—11 rano. 6475 3 6

POWOZY
nowe i używane
Wózki resorowe
najnowszego fasonu o jednym lub dwóch siedzeniach — poleca
pracownia powozów Jana Szymskiego
nagrodzona na wystawach srebrnymi medalami, ul. **Grzegorzeczka 31 w Krakowie**, naprzeciw kliniki.
Przyjmuje do odnawiania i gruntownego reperowania powozy, wózki, po cenach niskich. Cenniki na żądanie darmo i opłatnie. 6419 3 12

Łatwo spać!!!
4 litery i 4 słowa
W. F. G. G.
czyli
Wódka francuska „Gładysator“
Gogell, aptekarz w Kołomyi.
Znakomitoj dobroci wyrob krajowy. W aptekach i drogeriach na składzie. Już niema potrzeby obcych wyrobów.
Cena 70—120—200 hal.
We Lwowie skład hurtowny u Mikolacha i Ski. Apteka Dra Piepasa Poratyńskiego, plac Bernardyński. — W Krakowie w aptece K. Wisniewskiego, Jahra i Mikuckiego. 6386 5 10

Taniej o 50% od cen sklepowych.
Maszyny do szycia Singera z ilustrowanym polskim podręcznikiem i pokrywą. Ręczna 44 K. Nożna 54 K. Nożna pierścieniowa 78 K. Nożna centro szpulowa 94 K. Gwarancja na 5 lat. Wysyłka za przestaniem za datką 15 K, reszta zaś za zaliczką kolejową.
Zamiast 50 K tylko 16 K bardzo dobra achromat, podwójna lornetka z 6-ma szkami mod. „Zeus“, do wycieczek w góry, do podróży, teatru; 144 mm. z kompasem, skórzanym etui, rzemykami. Zamiast 50 K za powoda wielkiego pokupu tylko 16 K. Sprzedano przeszło 10.000. Wysyłka za zaliczką. Pp. Kierownikom szkół na 8-dniową próbę lornetki bez zaliczki. Katalog bezpłatnie. 6202 2 6
STANISŁAW RUNDKAIKIN
Wiedeń, III, Welssgärberlande 59, N.

Oszczędzi pieniądze
ten, który w razie potrzeby przedmiotów użytkowych i podarków okolicznościowych wszelkiego rodzaju, żąda mego głównego katalogu z 3000 odbitek, który każdemu wysyła się darmo, opłacony. C. i k. dostawca dworu **Hanns Konrad**, Brück Nr. 332 (Czechy). 5806 5 13

Każda pani i panna
może środkiem przemienne samą wyprobowanym osiągnąć w krótkim czasie **pełny, jedyny biust**. Mój wynalazek jest rzetelnym, nieszkodliwym, napewno działającym środkiem; za który daję zupełne poręczenie. Polecenia pań z wysokich sfer, tudzież artystek. Zwracam uwagę że tylko ja znam tajemnicę, a wszelkie inne środki są lichymi naśladowanictwami. Przesyłka pod największą dyskrecją. Do zapytań dołączycie markę za 20 hal na odpowiedź. **Poręczenie na piśmie.**
Zofia Illek, Olomuniec 2 (Morawa).
6503 2 6

SUKNA,
lodeny i modne materye na ubrania poleca
Karol Kocian
skład sukna w Humpolcu (Czechy).
Próbki opłacone. Ceny fabryczne. 6473 7 0
Proszę zobaczyć na wystawie w Czestochowie.

J. Blühbaum **dywanów perskich i smyrneńskich** **J. Blühbaum**
Dietlowska 77

Obiady domowe po 1 koronie
wydaje w mieszkaniu lub na ulicę, wiadomość w Gł. Agencji dzienników i ogłoszeń, Sławkowska 2. 6526 3 3

Magister farmacji z pięcioletnim, poszukuje posady ewentualnie zastępstwa od 1 listopada. Adres: Rakowiecki, magister, Nowy Sącz. 6528 2 8

Kupię kamienicę
w Krakowie lub na przedmieściu, dobrze zbudowaną i z wolnymi latami. 2000 poste restante Kraków. 6456 3 3

Fortepian w dobrym stanie, 2 szafy, oraz fotel na bięgnach, tanio do nabycia. Karmelicka 8, II p., od godz. 11. 6462 3 3

Pokój kawalerski
z całym utrzymaniem, do wynajęcia każdego czasu. Karmelicka 8, II p. 6463 3 3

PANIENKA z dobrego domu, z ukończoną V klasą wydziałową, ładnym piśmem, umiejąca pisać na maszynie, poszukuje posady w Krakowie lub Podgórzu. Zgłoszenia: Podgórze, ul. Kalwaryjska 70. Niec. 6464 3 4

Moble
kredens (barok) i szafy, są do sprzedania. Ul. Sławkowska 4, III p. 6523 2 3

Urzędnik etatowy
rachunkowy, znający język niemiecki, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia w godzinach wieczornych. Adres złożony w Gł. Agencji dzienników i ogłoszeń, Sławkowska 2. 6524 2 3

Bilard
w dobrym stanie, za cenę niską do sprzedania. Wiadomość w hotelu Victoria. 6538 3 6

Apteka w miejscu klimatyczno-kąpielowym do sprzedania. — Wiadomości udziela: Mr B. Masłowski, Kraków, Rynek 22. 6554 2 3

Piekarnia
ze stałymi odbiorcami, mija bardzo dobry odbyt, do wydzierżawienia od 1 listopada. Wiadomość: Salomen Drenger, Jeleśnia, koło Żywca. 6558 2 3

Pokój
z utrzymaniem lub bez, w wdowy po adwokacie, do wynajęcia dla ucznia lub ucznia szkół średnich, lub dla słuchacza uniwersytetu (ewent. pomoc w naukach). Oświetlenie elektr., łazienka w domu. — Ulica Straszewskiego 8. Blumenfeldowa. 6489 3 3

Pomocnik piwniczego
(kiper) z kilkuletnią praktyką, szczególnie przy winach flaszkowych, znajduje się posadę z dobrą placą. Reflektuje się tylko na dobrą silę. Oferty z odpisami świadectw pod **I. E. 444**. do biura ogłoszeń M. Brücka we Lwowie, ul. Szajnochy. 6486 3 3

Kamieniczkę
stylową, rodzaj willi, w Jasle, sprzedamy. Wkład 25.000 K. „Prima“, Kraków, Gołębia 16. 6469 3 5

Zarząd dóbr Głębowice
ma 300 M. C. **kapusty** w głowach do sprzedania loco stacya Zator. 6514 4 8

Młocarnię parową
wypożycza na dzień i godzinę, Franciszek Albin, Skład maszyn rolniczych w Podgórzu, ul. Wolska 1. 1. 6518 3 3

Praktykant
z ukończoną IV kl. gimnazjalną lub realną, oraz **Panna**, władająca poprawnie językiem polskim i niemieckim, potrzebni do biura większego przedsiębiorstwa handlowego. Zgłoszenia pod: C. 370 poste rest. Kraków. 6477 3 8

Przewyborne winogrona
stołowe, niedoścignionej piękności i dobroci, 5 kg. 3 K, bardzo dobre wielkie orzechy K 250, gruski aromatyczne, olbrzymie 2 K, wysyła J. Müller, właściciel winnicy, Kiskunhalas, Węgry. 6559 2 10

Panna
młoda, przystojna, z posagiem, z dobrej rodziny, pragnie wyjść za mąż za męzczyznę inteligentnego, na stanowisku. Piśmne zgłoszenia pod **W. E. L. 909**, do Gł. Agencji dzienników i ogłoszeń, Kraków, Sławkowska 2. 6562 2 6

Majątek ziemski
obejmujący około 350 morgów najlepszej gleby, położony w zachodniej Galicji, tuż przy stacyi kolejowej, jest pod korzystnymi warunkami do wydzierżawienia. Zgłoszenia pod **„Bzierzawa“** poste restante **Jasio**. 6533 3 5

Już czas
zamówić sobie na zbliżające się święta Bożego Narodzenia obficie ilustrowany główny katalog z 3000 odbitek podarków i przedmiotów użytkowych, za darmo, opłacony C. i k. nady, dostawca **Hanns Konrad**, w Brück Nr. 325 (Czechy). 5799 4 13

! Nowość!
w tutkach cygaretowych pod nazwą **„TEMIDA“**
poleca znana ze swych wyrobów Fabryka **RUDOLFA Herliczki** W KRAKOWIE. 6593 1 10

Przez c. k. Namiestnictwo koncesyonowany
ZAKŁAD ELEKTRO-TECHNICZNY
pod firmą **LIBMANN, MACHAUF i SP.**
Kraków, ulica Jul. Dunajewskiego 1. 6
(dawniej Podwale)
urządza światło elektryczne, pracownie mechaniczne z pędem elektromotorowym dla wszelkich gałęzi przemysłu, dzwonki, telefony, gromozwody. 5922 9 10
Zakład poleca również obficie zaopatrzone
skład maszyn i przyborów elektrotechnicznych
a mianowicie:
Elektromotory, dynamomaszyny, aparaty, przewody, materiały izolacyjne, świeczniki, węgle do lamp łukowych i t. p.
Adaptacje świeczników gazowych i lamp na elektryczne, jak również wszelkie naprawy maszyn i aparatów wchodzących w zakres elektromechaniki wykonuje Zakład we własnej pracowni.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie.
UWAGA! Firma Libmann i Machauf przedsiębiorstwo techniczno-handlowe nie ulega żadnej zmianie.

W. Stachowicz
krawiec męski
w Krakowie — Rynek L. 29
poleca na sezon jesienny i zimowy wielki wybór materiałów angielskich, francuskich i krajowych.
Ceny umiarkowane. 5978 7 10

Kapelusze damskie
najświeższe modele paryskie, poleca na obecny sezon **JÓZEFA KARMAŃSKA**
KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 7, I p.
W wielkim wyborze kapelusze żałobne. 208 46 0

Wypożyczalnia książek
P. L.
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
w Krakowie, ul. św. Jana 4,
poleca nowości na nowo i beletrystyczne w języku polskim, francuskim i niemieckim. Warunki przystępne. Dostępna wysyłka na prowincję. Katalog 60 h, z przesyłką 70 h. 41 84 0

Rutynowany kandydat adwokatury
katolik, poszukuje posady w zachodniej Galicji. Zgłoszenia pod **„Dr K.“** poste restante **Gdów**. 6505 3 3

Wieś **Wisła**
u źródeł Wisły
przepiękna górską, od północy zastopięta, klimatyczna miejscowość, jedyna na sezon zimowy, murywany
Hotel-Pension „Piast“
całodzienne mieszkanie z utrzymaniem (pension) **Kor 4. Właściciel Bogdan Hoff**, Wisła st. Ustroń (Śląsk austr.). 6590 1 7
L. 51.180 6595 1 3

Ogłoszenie konkursu.
C. k. Rada szkolna krajowa ogłasza niniejszem konkurs na posadę **nauczyciela** przedmiotów mechaniczno-technicznych w IX klasie rangi w c. k. szkole ślusarstwa maszynowego w Tarnopolu. Do tej posady przywiązane są pobory, unormowane ustawą z 19 września 1898 Dz. p. p. Nr. 175 i z 24 lutego 1907 Dz. p. p. Nr. 55. Kandydaci, ubiegający się o tę posadę, mają wnieść podania, wystosowane do c. k. Rady szkolnej krajowej, za pośrednictwem Dyrekcji c. k. szkoły ślusarstwa maszynowego w Tarnopolu, najpóźniej do dnia 25 października 1909. W podaniu należy udowodnić dokumentami, że kandydat ukończył wydział budowy maszyn w jednej ze szkół politechnicznych z obydwoima egzaminami państwowymi i że posiada odpowiednią praktykę szczególnie w budowie maszyn rolniczych.

Panna
z 6-letnią praktyką biurową, władająca biegle językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, pisząca biegle na maszynie, poszukuje posady biurowej w Krakowie. Zgłoszenia pod S. A. poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inzeratowego. 6568 2 3

Do wynajęcia
większa ilość mieszkań o **2, 3 i 4 pokojach** wraz z kuchniami, łazienkami i t. p., po cenach przystępnych, w nowym domu przy ul. Bosackiej 1. 7. Zgłoszenia tamże od 8—10 przedp. i od 2—4 pop. W innych godzinach u właściciela domu Lebenheima, Rakowicka 1. 6567 2 3

Zdolny czeladnik masarski
z dobremi świadectwami, znający się na wyrobach krakowskich, kawaler w średnim wieku, szuka miejsca. Zgłoszenia: Franciszek Szepepaniec, Kraków, ul. św. Tomaza 20. 6570 2 3

Zakład fryzjerski
dobrze się rentujący, jest pod bardzo dogodnymi warunkami do nabycia. Zgłoszenia tylko listowe pod 6580 przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“. 6580 2 3

Ucznia
z ukończoną 4 klasą średnią, z ładnym piśmem, przyjmie zaraz do praktyki handlowej i biurowej zakład „Laktol“, Kraków, Podwale 5. 6578 2 3

Korzysine kupno.
Dom parterowy
muruwany o sześciu ubikacjach, oprócz tychże pralni, piekarnia, drewnia, wraz z ogrodem owocowym i warzywnym, z powodów rodzinnych pod korzystnymi warunkami do nabycia. Zgłoszenia pod **„Kazimierz“** poste restante **Nowy Sącz**. 6581 2 3

POSZUKUJEMY
natychmiast większej ilości chrześcijańskich agentów do rozprowadzania obrazów, kaplic i krzyżów z maszyn patentowanych na zachodnią część Galicji i wszystkie miasta galicyjskie. Zgłoszenia zaopatrzone dokumentami i opisem osoby, przestać pod adresem **W. Casta**, Wien VIII/2 Florianigasse 68. 6582 2 10

Oryginalne amerykańskie
urządzenia biurowe 6547 9 10
jak: biurka żaluzjowe i płaskie, szafki na nuty, szafy na akta, fotole ruchome itd. w wielkim wyborze, po niskich cenach, także na spłaty miesięczne poleca
Skład ameryk. urządzeń biurowych
Kraków, Pałac Spiski, I. piętro.

Sliczne jabłonie i grusze
wszelkie fiance drzew leśnych, szpilkowych i liściastych, drzewa i krzewy ozdobne.
Nasiona leśne krajowego pochodzenia o wysokiej sile kiełkowania i cenach konkurencyjnych w w wielkich zapasach poleca, w szczególności żołądź i jodę
Zarząd Szkółek i wyluszczeni nasion
Zassów pod Czarną (poczta w miejscu).
Zakupuje szyski drzew szpilkowych. — Cenniki i informacje odwrotnie i opłatnie. 6594 1 3

Ogłoszenie licytacji
dnia 8-go listopada 1909 roku i dni następnych.
Dyrekcya 6527 1 3
Kasy Oszczędności miasta Krakowa
podaje do publicznej wiadomości, iż w tutejszym
ZAKŁADZIE POŻYCZKOWYM
NA ZASTAWY RUCHOME
KOSZTOWNOŚCI
w złocie, srebrze i drogich kamieniach
a mianowicie: Nra 37.738, 38.524, 38.949, 39.440, 40.140, 40.159, 40.416, 42.338, 42.339, 42.548, 44.712, 44.713 z r. 1907, 2.989, 3.020, 4.024, 4.138, 5.101, 5.424, 5.771, 6.065, 7.459, 7.562, 10.265, 10.374, 10.476, 10.724, 11.030, 11.272, 11.326, 11.413, 11.463, 11.712, 11.855, 11.891, 12.171, 12.303, 12.405, 12.869, 13.682, 13.695, 13.388, 14.141 z r. 1908, oraz od Nru 14.352 do Nru 38.053 z r. 1908, t. j. do dnia 31 października 1908 r. włącznie, tudzież ubrania, bielizna, dywany, maszyny do szycia, rowery, broń myśliwska, aparaty fotograficzne, reiszeigi, obrazy i książki, Nra 7.846, 12.000, 16.596 z r. 1908, oraz od Nru 16.655 do Nru 18.852 z r. 1908 i od Nru 10 do Nru 6.653 z r. 1909, t. j. do dnia 30-go kwietnia 1909 r. włącznie zastawione, a dotąd nie wykupione ani prolongowane, stosownie do § 22 Statutu, zostaną sprzedane najwiecej dającym w drodze publicznej licytacji, która odbędzie się dnia 8 listopada 1909 roku i dni następnych o godzinie 9 1/2 przed południem
przy ulicy Szpitalnej L. 15.
Wzywa się zatem strony interesowane, aby we własnym interesie przed terminem licytacji do dnia 6 listopada 1909 r. włącznie pospieszyły z wykupnem lub prolongowaniem swoich zastawów.

Koncypiant
z prawem substytucyj, poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia listownie przyjmuje Admin. „N. Reformy“ pod „Este 6557“. 6557 2 3

Udziela korepetycyi
uczniom i uczniom szkół średnich, oraz przygotowuje do egzaminów słuchacz IV roku filozofii. Wynagrodzenie miesięczne w stosunku 80 hal. do 1 K za godzinę. Zgłoszenia: St. Wiarowski, Kraków, Uniwersytet. 6453 3 3

Do Pana W. Ł.
który przed trzema tygodniami wyjechał z Abbacyi, proszę o podanie swego adresu. Listy były spóźnione. „Adolfina“ poste restante Kraków. 6537 3 3

Telefon 475.

Karety ---- omnibusy ---- powozy
sanie, wózki nowe i używane, własnego wyrobu, oraz z c. k. fabryki I. Weigla z Przerowa, w wielkim wyborze do sprzedania w najlepszym na całą zachodnią Galicję składzie
Ig. Grządziela w Podgórzu, ul. Wielicka 1. 7.
Przyjmuje się wszelkie reperacje, wchodzące w zakres robót kowalskich, stelmachskich, siodlarskich i lakierniczych, wykonując takowe z gwarancją, po niskich cenach. 6619 1 3
Telefon 475.

Hafty
wszelkiego rodzaju i monogramy wykonuje po przystępnych cenach **Jadwiga Kuszińska**, ul. Ogrodowa 1. 8, parter, na lewo. 398 14 0

2 pokoje frontowe
umeblowane, I p., z widokiem na Park Krakowski, zaraz do wynajęcia, ul. Piotra Michajewskiego 14a, mieszkanie Nr 10, razem lub oddzielnie, z obiadem lub całym utrzymaniem. 6480 3 3

5 pokoi
2 werandy, stajnie, szopa, ogródek, wiodący w domu do wynajęcia, ul. Sandomierska 418. Blizsza wiadomość: ogrodnik Jachimowicz, tamże. 6418 4 5

Ważne dla wszystkich! ■ Restauracya i Mleczarnia warszawska Władysława Hałto, Kraków, przy ul. Wiśnicz 1. 8 (róg ulicy Gołęziej) poleca znakomitą kuchnię jarską i mięsna, abonament na śniadania obiady i kolacje, na żądanie odsyłam do domów. Bilardy ameryk. najnowszej konstrukcyi. Dzienniki krajowe i zagraniczne.

MAGAZYN HENRYKA SCHWARZA

Kraków, ul. Grodzka L. 13. Telefon 43.

Nowości jesienne

Weiny — Jedwabie — Flanela

Modele paryskie

Kostyummy, żakiety, okrycia, spódnice, halki, szlafroki, bluzki

Futra, Mufki, Boa

Własne pracownie

Kapelusze, Rękawiczki

5896 5 0

Na porę słotną!

Rogózki

szcotkowe, kokosowe i żelazne

oraz 6298 2 2

SZCZOTKI

do wycierania nóg polecają najtaniej

REIM i SPÓŁKA W KRAKOWIE.

Kalosze rosyjskie.

AUTOMATY MUZYCZNE

najlepszej marki, mało używane, w tych dniach w drodze licytacji lub z wolnej ręki zaraz, także naraty sprzedane zostaną

Publiczna hala licytacyjna

..... Rynek 16.

6546 2 3

W ogrodzie

naprzeciw cmentarza krakowskiego

poleca się Szanownej P. T. Publiczności najdosłowniejsze drzewka i kwiaty do obsadzenia grobów, jak również przyjmując się na abonament groby do dekorowania po przystępnej cenie. E. Ukiński, Zarząd ogrodów Olszaw Dwór, ost. poczta Kraków, 6087 6 10

C. k. gospodarstwo doświadczalne

Uniwers. Jagiell. w Mydlnikach (poczta w mieście), sprzedaje jabłunki trzyletnie (najnowsze, dobre odmiany) po 80 hal. do 1 K za drzewko loco Mydlniki lub Kraków. Dostawa od 15 października. 6402 4 4

Kogokolwiek

interesują

następujące pytania: 1) w jaki sposób mogą nauczyć się bez trudu i bez potrzeby kucia słówek i gramatyki na pamięć, a nawet bez powtarzania lekcji w domu, języka

angielsk., franc., niemieck., włoskiego lub rosyjskiego

tak, abym mógł biegle i poprawnie rozmawiać, czytać i pisać? 2) czy mogę dojść do tego celu w ciągu 6 do 8 mies. biorąc po trzy godziny tygodniowo lub w ciągu 3 do 4 miesięcy, biorąc godzinę codziennie? 3) czy jest możliwe, ażeby w ciągu 5 do 6 tygodni nauczyłem się tyle, abym mógł udać się w podróż? 4) czy jest możliwe, ażeby nauka obcych języków sprawiła mi raczej rozrywkę, niż wyczerpującą i nudną pracę? 5) czy podczas wykładów nauczyciele Instytutu Berlitza rzeczywiście wyłącznie używają języka uczyć się mającego, a wszystko jednak jest jasnym i zrozumiałym? 6) czy każdy nauczyciel Instytutu Berlitz wyklada jedynie swój język ojczysty? 7) czy lekcji udziela się doprawdy od 8 rano aż do 10 wieczór? 8) czy można ewentualnie pobierać lekcje u siebie w domu, lub w Instytucie zupełnie osobno i w ścisłej dyskrety? 9) czy mógłbym skorzystać z bezpłatnej próbnej lekcji? 10) czy nawet osoby w starszym wieku z zupełnym zaufaniem mogą przystąpić do nauki? 11) czy przyjmują się także dzieci poniżej lat 12? — zechoże zażądać bliższych wyjaśnień lub prospektu w biurze Instytutu The Berlitz Schools of Languages w Krakowie, przy ul. Floryańskiej 25. 5083 21 0

BUDYNEK PARTEROWY

nadający się na warsztat stolarski, ślusarski i t. p., lub na większą pańską stajnię (8 koni), zaraz do wynajęcia. Wiadomość: Na Wenecji l. 1. 6448 4 5

WINOGRONA KURACYJNE

najlepsze gatunki deserowe, wielkie, słodkie, co dzień świeżo rwane, 5 kg. 3 K, przewyborny miód pszczołny, 5 kg. puszka 6 75 K, wino węgierskie, z poręczeniem czyste, prawdziwe, białe i czerwone w barykach około 4 1/2 litra, opłatnie do każdej stacyi; z 1908 r. 3 50 K, z 1906 r. 4 K, z 1902 r. 4 60 K, z 1896 r. 5 K, z 1890 r. 5 80 K, z 1885 r. 7 K. Barytka najlepszego koniaku 13 K. L. Alnein, Werszew 8 Węgry. 6182 8 10

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

poleca nowe wydawnictwa własne i komisowe:

Andrejew L. Miłość bliźniego. Żart.	1:20
Bojanowski St. Koza domowa i jej wychów	3:—
Bruner L. Ewclucyza materyi. Zarys nauki o promieniotwórczości	3:—
Byłski L. Rzut oka na kwestyę polską w dobie obecnej	3:—
Chołkowski Wł. Ks. Historia polityczna Kościoła w Galicyi za rządów Maryi Teresy. 2 tomy	18:—
Czarnowski S. J. Polska przedhistoryczna. Badania, poszukiwania, opisy zabytków przedziejowych. Bibliografia, sprawozdania, prze-głady itp. Literatura przedziejowa Polski i ziem sąsiednich słowiańskich	6:—
Czem jesteśmy? Kilka rysów do wizerunku nowego społeczeństwa w ostat-niem półstuleciu ze wzmianką o jego otoczeniu etnograficznem	1:—
Czermak W. O Stefanie Czarnieckim, sławnym wodzu polskim. (Wyd. Macierzy polskiej 50)	—25
Erben J. Wzory pisma greckiego, jako pierwszy stopień nauki języka greckiego	—25
Gabryella (Marya Zmichowska). Poganka	3:—
Jankowski Wł. Puławy. (Wyd. Macierzy polskiej 91)	1:—
Kądzielski St. Przyczyty Kijowsko-Sybirskie od wiosny 1892 do jesieni 1900 roku. Z rycinami	3:—
— Wspomnienia wołyńskie	—60
Kolankowski L. Kościół a Cerkiew w Galicyi wschodniej, z mapą	3:—
Kraushar Al. Miscellanea historyczne XXXII. Spisek koronacyjny z roku 1829 w świetle prawdy historycznej	2:50
Leszczyński Ed. Atlantyda, dramat	1:50
Lubecki K. Rys etyki społecznej	—72
Maupassant Guy de. Wybór pism. Tom I. Kulka łojowa i inne nowele	3:—
May K. Powieści podróżnicze. Tom V. Przez kraj Skiptetarów.	5:50
Tom VI. Szut. po	1:20
Mazanowski A. Klucz do symboliki „Anhelego“	—20
Moranowski Fr. Wizyta w sąsiedztwo. Listy poetyckie (Bibl. Uniw. lud. i mł. szkol. 113)	—20
Niewiadomska C. Legendy, podania i obrazki historyczne. V. Ło-kietek. Kaz. Wielki (Bibl. mł. szkol. 106)	—20
Norkowska M. Gospodarstwo domowe	2:—
— karton	2:40
O małżeństwach mieszanych napisał katolik dla swoich współbraci. Wydanie drugie	—50
Olotowiczówna St. i H. Orsza. Nasze czytanki. Ks. I. Jesień. Ks. II. Zima. Z 20 rysunkami po	—40
Or-Ot. Wybór poezyi. (Bibl. Uniw. lud. i mł. szkol. 111)	—26
Pieśni gajarskie serbskie. Car Łazarz czyli Bój Kossowski, przekład B. Zaleskiego (Bibl. Uniw. lud. i mł. szkol. 114)	—20
Pogorski Jan z Kościelca. Wybór poezyi	2:60
— w oprawie	3:60
Pol W. Przyczyty młodości Jmci Pana Benedykta Winnickiego I. (Bibl. Uniw. lud. i mł. szkol. Nr. 116)	—20
Rodiewiczówna M. Klejnot. Powieść	2:60
...ski Leopold. Geneza warszawskiej delegacyi obywatelskiej i jej misya	—50
Skoczylas L. O Stanisławie Wyspiańskim (Życie i dzieła)	1:50
Szopeniński L. Król powietrza. Powieść z najbliższej przyszłości	3:—
Theresita (Marya Krzymuska) Stygmat	3:—
Trzpis H. Estet.-krytyczne poglądy Słowackiego w Beniowskim	2:—
— Ze studiów nad Słowackim	4:—
Ujejski K. Wybór pism. Z przedmową Ign. Chrzanowskiego, z portre-tem poety	2:60
— w ozdobnej oprawie	4:60
Verne J. 200 milionów Begumy (Pisma VII.)	2:—
— karton	2:40
Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej. Zyciorysy, streszczenia, wyjątki. Tom V. w ozdobnej oprawie	4:80
Zielński G. Kirgiz. Powieść. (Bibl. Uniw. lud. i mł. szkol. 115)	—20
Zmichowska N. Wybór poezyi. (Bibl. Uniw. lud. i mł. szkol. 110)	—26
Do nabycia we wszystkich księgarniach.	5965 4 4

Indyjskie druki

z kretonu, stylowe do ubrania sypialni, buduarów, łazienek, przedpokojów, jako to: portyery, firanki, draperye, serwety na stoły i łóżka, milion na ścianę, w wielkim wyborze u firmy

Dr Nleć i S-ka

magazyn orientalny, Kraków, Rynek 13.

Biuro techniczne UNIVERSUM J. MIESZKOWSKI i Ska Kraków, ul. Długa 6.

Kolejki wążkotorowe i części składowe tychże z własnej specjalnej fabryki. Motory ropne »URSUS« najznakomitsza współczesna siła popędu. Reperacye i rekonstrukcyje zakładów przemysłowych, maszyn, motorów, narzędzi rolniczych, wózków kolejkowych. Oparkania sztachetowe i siatkowe, bramy, furtki. Artykuły techniczne. Biuro rozporządza pierwszorzędnymi siłami technicznymi. — Roboty wykonuje się szybko, tania i dokładnie. — Gwarancye za wykonane roboty jaknajdalej idące. 4251 39 0

Krupnicza Nr 9, I p.

PENSION „MODESTE“

Pokoje na czas krótszy i dłuższy. — Obiady w domu i na miasto. 5861 12 12

Sutanny od R 48

i zarzutki rzymskie wykonuje dokładnie Górka, krawiec, Kraków, Floryańska 21. — Na prowincyę wysyła próbki i sposób brania miary 5900 4 4

Kupuję kawałki niedopalonych świec

stearynowych, po cenach umiarkowanych Jan Erker, Kraków, ul. Szewska 3. 5911 9 28

Katalog

książek polskich z dziedziny filozofii i psychologii, pedagogiki i dydaktyki, językoznawstwa, historii, krytyki i teoryi literatury, sztuk plastycznych i muzyki za nadaniem 30 h w znaczkach pocztowych. Księgarnia Polska B. Po-loneckiego we Lwowie. 6007 7 10

Przyszłość! Receptchem technicznych

zawieszek, rzemieślnikom i fabrykan-tom dostarcza i wszelkie fabrykacje urzędza Biuro Syrena, Zwierzyniec, Mickiewicza 19. 5969 10 10

Miód akacyowy, kuracyjny

jasno żółty po 10 kor., zwykły ciemniejszy po 7 kor. za 5 kg. blaszanek franko Ludwik Haupt, kierownik szkoły, Ułaszowce. 6093 7 10

Portret kredkowy

artystycznie wykonany z szeroka, ozdobną ramą podług wyboru — wielk. 60x75 cm. kosztuje w moim zakładzie tylko 10 koreń. Zamówienia przyjmuję w zakła-dzie lub poczta za nadesł. fotografii. Zakład art. fotogr. malarzski „Helios“ Kraków, ul. św. Sebastyana I. 16. 6337 9 10

Osoba

z towarzysztwa udziela je-zyka niemieckiego i fran-cuskiego, oraz konwersacyi, zgodzi się ew. na demi-placę. Zgłoszenia między 3-5 w pensyonacie Jo-lanta. Graniczna 14, I piętro. 6017 10 10

Karety

półkryte powozy, wózki z budami, kutscheer facton 1 t. p. do sprzedania w Składzie powozów, Kraków, Zwierzyniecka 35 (wchód od wałów). 6147 8 8

Ważne dla Rodziców!

Niechętnym, nerwowym lub delikantnym chło-pcem lub paniątkom, udziela lekcji doświada- czony nauczyciel bardzo łatwą metodą. Adres w Gł. Agencyi dzienników i ogłoszeń, Kraków, Szalkowska 2. 6081 3 3

Zaraz do wynajęcia

Pokoje na czas dłuższy i krótszy, z utrzy-maniem lub bez. Krupnicza 10, II p. 6333 5 6

English. Miss Aitken teacher

of Grammar, Litera-ture and Conversation. At home 12—1, 4—5 daily ul. Wojska 9, II. 6286 6 7

Dom o 4-ech ubikacyach

w Dębnikach, z wolnej ręki do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość: Furdzik Teodo-zya w Czarnej Wsi l. 41, u właścicielki. 6343 4 6

Droguistka

z bardzo dobrimi swia-dectwami poszukuje posady. — H. S., Ryżne koło Rze-zszowa. 6393 5 6

Zdolnego pomocnika handlowego

poszukuje firma 6484 3 4 Austriacki Przemysł Linoleum i Cerat Kraków, Rynek 10.

W większym intensywnym gospodarstwie rolnem

wakują dwie posady adjunktów go-spodarczych z rocznemi poborami 840 K, mieszkanie, opał, światło. Po-sady uzyskać mogą kandydaci z ukła-dzoną akademią rolniczą w Dublinach, studyum rolniczym w Krakowie, lub szkołą czernichowską. Zgłoszenia, po-parte odpisami świadectw, do biura dzienników Hopsasa i Salomonowej w Krakowie pod l. A. S. 6445 3 3

Parcela budowlana

położona kilkadziesiąt kroków za wa-łem kolejowym na Krowodrzy, jest do sprzedania. Bliższych wiadomości udziela p. A. Czarnecki, ul. Szlak l. 37, na parterze. 6522 2 6

Kupuję

długi hipoteczne. Zgłoszenia pod „M. S. rynek“ poste restante Kraków, za oka-zaniem kwitu inseratowego. 6579 1 6

Pokój frontowy

umeblowany z osobnem wejściem dla 1-go lub 2-ich Panów, do wynajęcia zaraz, z całodziennem utrzymaniem. Ulica Grabowskiego l. 13, I pię-tro, drzwi na lewo. 6607 1 4

Młyn wodny walcowy

o 3 kamieniach dla młwa wiejskiego wraz ze sklepem mąki i towarów ko-zranych, zaraz do wydzierżawienia. — Wiadomość w Pradniku Białym l. 24. 6550 1 3

Pianistka

udziela muzyki wyższej i niższej, starszym i dzieciom, w domu i za domem, przygotowuje do konserwatorium. Stradom 4, I p. 6621 1 3

2 lub 3 pokoje

ewentualnie z kuchnią i łazienką, o dwóch wchodach, potrzebne zaraz lub od 1-go listopada. Zgłoszenia przysyłaj Admini-stracya „N. Reformy“ dla J. G. 6625 1 3

Kapelusze

modele w wielkim wyborze poleca salon młd Heleny Popiel Kraków, Łobzowska 6, I p. 6576 1 10

BERLITZ SCHOOL

w Krakowie, ulica Floryańska 25, I piętro podaje do wiadomości, iż oprócz osobnych le-kcyi, które rozpocząć można każdej chwili, w miesiącu październiku b. r. co tydzień rozpo-czną się nowe zbiorowe kursa języków: an-gielskiego, francuskiego i niemieckiego. 6573 1 0

Młoda panna

obznajmiona z czynnościami biurowymi, piszą-ca na maszynie, poszukuje odpowiedniej po-sady zaraz. Zgłoszenia pod J. K. 400, poste re-stante Kraków. 6616 1 3

Zdolna rutynowana ekspedyentka

z kilkuletnią praktyką, władająca biegle je-zykiem niemieckim w piśmie i słowie, poszukuje posady ekspedyentki lub kasyerki na cały dzień. Zgłoszenia pod M. S. 20, poste rest. Kraków. 6617 1 2

Technik-Budowniczy

z 5-letnią praktyką, poszukuje zajęcia jako energiczny kierownik lub rysownik w biurze. Zgłoszenia pod: Technik poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 6101 4 4

Krupnicza 16, II p., u p. Tomaszewskiej.

Do wynajęcia 1 lub 2 pokoje umeblowane, tamże obiady w domu i na miasto. 6399 8 10

Oddam 35—38.000 K

na pierwszą hipotekę. Zgłoszenia pod: P. K. poste restante Kraków. 6427 3 3

Do początków malarstwa

potrzebny nauczyciel. Ul. Siemi-rodzkiego 14, II p. 6436 2 2

Pokoje dla Panien

uczonych się, z całym utrzymaniem przy ul. Krupniczej l. 10, II p. 6428 4 6

Potrzebny chłopiec

do nauki krawieckiej w zakładzie J. Górki w Krakowie, Floryańska 21. 6451 3 4

Panienci

od lat 10 do 14, uczeszcujące do za-kładów naukowych, znajdują umieszczenie i troskliwą opiekę u inteligentnej ro-dziny izr. Język niemiecki, francuski i angielski. Fortepian na miejscu. Bliższa wiadomość: Rynek gł. 17, II p. 6455 3 5

Poszukuje się panny

obznajomionej z buchalteryą, korespon-dencyą kupiecką (polską i niemiecką) i z pisaniem na maszynie. 6571 2 2 Zgłoszenia: Biuro kompletnych urzą-dzeń i dekoracyi, Dunajewskiego 7.

„AUTOL“

(prawnie chroniony) niezrównana oliwa do pojazdów moto-rowych, rowerów motorowych i łodzi motorowych. Można dostać w każdej lepszej stajnicy (garage) samochodów. Wyłącznie fabry-kancki. H. Moebius et Fils, Bazylea (Szwaj-carya). Skład i sprzedaż w Krakowie: A. Weis-smann, skład rowerów i motorów. 2278 57 80

Największa Owocarnia

przy ul. Szewskiej 25, zawiadamia P. T. Publiczność, iż otrzy-mała kilka wagonów jabłek tyrolskich i styryjskich w rozmaitych gatunkach. Bery tyrolskie, jak również inne towary po nieby-wale niskich cenach. Z szacunkiem

B. Anis. 6563 2 3

Uczeń z V klasy gimn. lat 18, poszukuje miejsca praktykanta w dro-gueryi, lub w większym sklepie skór. Rosen-berg, Łozowa poczta Tarnopol. 6603

Magister farmacyi

(młody) poszukuje posady lub zastępstwa. H. Reich, Kraków, Rynek 22, apteka. 6609 1 3

Koncypiant adw.

Dr praw., kat., z praktyką, poszukuje posady od 1 listopada. Zgłoszenia przysy-laj Administracya „N. Reformy“ pod M. 6231. 6231 8 6

METODA BERLITZA

Języka francuskiego udziela Roger de Brugiere, były prof. szkol. Berlitz, z dyplomem Uniwersytetu paryskiego. Ul. Stawkowska 1. 6596 1 3

Subjekt cukierniczy

znajdzie umieszczenie w cukierni Zie-lińskiego, ul. Sienna 12. 6608 1 2

Adwokat Menkes

we Lwowie, poszukuje rutynowanego kon-cypianta z prawem substytucyi. 6600 1 2

WIKTOR BARABASZ

skład fortepianów, pianin i harmonium, poleca 5561 236 0

najlepsze instrumenta

firm krajowych. Wyłączne zastępstwo fabryk Bo-sendorfera, Ehrbara, Wirtha, Ko-tykiewicza. Zarazem najpraktycz-niejsze krzesła do fortepianów.

Najnowsze

szpilki

do kapeluszy.

Ceny bardzo niskie. Poleca 6611 1 0

Teofil Bęknier

Kraków, Długa 4.

LA PARISIENNE

zurnal francuski wychodzi raz na miesiąc. Cena 50 hal. 6604 1 10

Do nabycia w księgarniach i biurach dzien-ników. — Skład główny:

R. Landau, Lwów, Czarnieckiego 3.

5 halerzy

kosztuje zapytanie, a otrzymuje się za darmo cennik resztek kilogramowych, jakoteż metro-wych, od firmy Nordbühnische Centralver-kaufstelle Adolf Brumi, Dux i B. Próbek resztek nie daje się. 6602

Nowość! Warszawianka!

Czekolada wyborna mało słodka wyrobu fabryki cukrów, czekolady i herbatników ADAMA PIASECKIEGO w Krakowie 4343 69 0 ul. Długa 12 — ul. Floryańska 2.

Miód pszczoły

kuracyjny i deserowy w 5 kg. puszkach wysyła opłatnie po 7 K, ka. Wł. Mikitka, proboszcz w Kupczyńcach, p. Denysów. 4956 27 0

Mieszkanie

całe III piętro w domu przy ul. św. Anny l. 3, jest do wynajęcia. Wiadomość u stróża. 6626 1 0

Potrzebny uczeń

do cukierni W. Nowaka w Be-chni. 5435 20 20

Zakład jubilerski M. BRENNERA

przeniesiono na ul. Mikołajską Nr 8, I p. (Okazyjna sprzedaż i kupno kosztowności bry-lantów, złota, srebra i t. p. 5511 22 90

Zarząd dóbr Putiatyńce

wysyła, poczynawszy od 15 października, ładne jabłka jesienne i zimo-we w koszykach 5 kilowych za 3 ko-rony. 6447 4 5

Fonografy i Gramofony

funkcjonujące bez zarzutu poleca po najniższych cenach fab